

Praznik republike

Želimo vam srečen praznik republike, dan vseh nas! Na 29. novembra se spominjamo svojega boja za svobodo, se zavedamo, da smo po dolgih stoletjih postali kot narod enakopravni in hkrati globoko čutimo, da nas v prihodnost vodi samo skupna pot.

Swoboda zna ceniti samo tisti, ki je nima. Toliko bolj je bila zato v vseh jugoslovanskih narodih v preteklosti zakoreninjena želja po svobodi. Se posebej pa smo se dvignili v upor, ko se je v drugi svetovni vojni zgrnilo nad nas nasilje, kakršnega svet še ni poznal.

Z brezkompromisnim vodilom „Smrt fašizmu — svoboda narodu!“ so se uprli okupatorju jugoslovanski partizani. Zasedanje Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije leta 1943 v Jajcu je dalo temu junaškemu boju tudi demokratično pravno potrditev in zgodovinski pečat nove, iz trpljenja se porajajoče države.

Ceprav majhni in golih rok smo iz upornikov proti fašizmu postali osvobodilna armada in del zavezniške sile, ki je končno slavila zmago nad Hitlerjem.

Toda v istem trenutku, ko smo se tako znašli v skupni fronti proti fašizmu, in, ko smo postavljali temelje nove Jugoslavije, smo priznali enakopravnost in polno suverenost vseh sestavnih delov Jugoslavije, vseh narodov in narodnosti, ki so lahko pozneje v miru res zaživele v vsej svoji samobitnosti, z razvojnimi možnostmi na vseh ravneh in na vseh področjih svojega bivanja.

V okviru te federativne socialistične Jugoslavije si prvič v zgodovini tudi slovenski narod v svoji socialistični republiki svobodno utira svojo pot.

Vsa, nekoč samo tleča, politična hotenja so se lahko zdaj razplamtela v ogenj lastne državnosti, ki se hkrati v pogojih delavskega samoupravljanja nenehno povezuje z ljudsko osnovo. Naše izkušnje in marljivosti iz davnine se danes vzpenjajo v vse bolj podjetni, svetovno gospodarski potencial. Kulturna tradicija, vzporedno z novimi iskanji duha žlahtni naš vsak dan.

Grenko spoznanje, da še nismo združeni, da še ostajajo brez pravic rojaki onstran meje, nas sicer zaskrbljuje, a hkrati se zavedamo, da za našimi skrbmi stoji vsa Jugoslavija.

Še vedno kot nekoč živa volja, da brezkompromisno branimo svojo svobodo in neodvisnost zoper vsakogar, ki bi nas ogrožal in demokratični samoupravni socializem, sta trden in skupni imenovalec nas vseh, vseh ljudi in narodnosti Jugoslavije.

Morda še nismo uresničili vsega, kar bi želeli; a vse česar še nimamo, bomo lahko dosegli, če bomo neodvisni in, če bomo vsi družno delali.

Dan republike je zato tudi letos, kot vsa leta, ne samo praznik že doseženih zmag, ampak tudi praznik vseh prihodnjih upov.

Dvigimo zastave za naš praznik visoko, a še više naj se dvigne naša pesem. Vsaka današnja stvarnost je resnična predvsem samo toliko, kolikor nam je izhodišče za vero v prihodnost.

Mara Ovsenik

SEKRETARIAT SVETA ZK ZP NA OBISKU V AVTOELEKTRIKI

Zveza komunistov za tesnejše sodelovanje med Iskrinimi delovnimi organizacijami

V okviru novega pristopa in novih oblik delovanja sveta zveze komunistov na ravni združenega podjetja, je bila v četrtek, 18. novembra v prostorih Avtoelektrike v Šempetru pri Novi Gorici 11. seja sekretariata ZK ZP Iskra. Poleg članov sekretariata so se je udeležili tudi člani sveta ZK delovne organizacije Avtoelektrika. Sekretariat je sejo sklical v Šempetru z namenom, da se podrobneje seznani s problematiko Industrije Avtoelektrika, vsekakor pa je bil eden od osnovnih ciljev tega zasedanja doseči tesnejšo povezanost med organizacijami zveze komunistov v celotni Iskri.

V okviru prve točke dnevnega reda je glavni direktor delovne organizacije Avtoelektrika Jože Eržen poročal o gospodarjenju temeljnih organizacij in Avtoelektrike kot celote. Najprej je na kratko orisal dosednji razvoj ter v zvezi s tem opozoril na velik pomen in uspehe branžne organiziranosti ter na dosežke, ki jih je že prinesla delitev dela in specializacija znotraj Avtoelektrike.

V nadaljevanju se je dotaknil sedanje gospodarske problematike. Avtoelektrika je za letošnje leto načrtovala realizacijo v višini 600 milijonov dinarjev. Načrta do konca leta skoraj gotovo ne bo mogla uresničiti tako, da predvidevajo, da bodo realizacijo dosegli v višini 540 milijonov

katerim posveča svet največ pozornosti. To so: uresničevanje ustave in razvijanje samoupravnih odnosov, idejno-politično delo v zvezi komunistov, gospodarjenje v delovni organizaciji ter kadrovska politika.

Glede idejno-političnega dela je tovarš Milavec poudaril, da mora zveza komunistov skrbeti za idejno-politično izobraževanje in usposabljanje vseh članov komunistov, hkrati pa mora skrbeti za sprejem in izobraževanje novih kandidatov v zvezo komunistov.

Zveza komunistov v Avtoelektriki se aktivno vključuje tudi v oblikovanje in uresničevanje gospodarske

(Nadaljevanje na 2. strani)

S sestanka sekretariata sveta ZK ZP

dinarjev. Obseg realizacije je le za nekaj odstotkov višji kot lani, čeprav je proizvodnja hitreje naraščala, hkrati pa se je povečevalo tudi število zaposlenih, medtem ko je ostala produktivnost na isti ravni. Bistveno pa se je spremenila struktura izdelkov.

Avtoelektrika je zaključila devetmesečno poslovanje po plačani realizaciji s 56 milijoni izgube, po neplačani, torej po tako imenovani fakturirani realizaciji pa je ta izguba za približno polovico manjša.

Računajo, da v najboljšem primeru ob koncu leta ne bodo imeli izgube, ali pa bo znašala le približno 10 milijonov dinarjev. V tem primeru jo bodo lahko pokrili iz lastnega rezervnega sklada. Na neuspešno poslovanje TOZD v Avtoelektriki je letos vplivala zlasti slaba prodaja na domačem tržišču, seveda pa so jih, podobno kot ostale tovarne v Iskri, pestili tudi drugi problemi.

V okviru srednjeročnega programa razvoja Avtoelektrike in sanacijskih programov so v tej delovni organizaciji namenili največ pozornosti rekonstrukciji in posodobitvi zmogljivosti nekaterih TOZD, dopolnitvi zmogljivosti, novim proizvodnim programom, kakovosti, zaježitvi ekstenzivnega zaposlovanja, predvsem pa uveljavljanju dohodkovnih odnosov tako v okviru delovne organizacije, združenega podjetja, kot širše skupnosti.

Seja sekretariata sveta ZK ZP Iskra se je nadaljevala s poročilom o delovanju sveta ZK delovne organizacije Avtoelektrika. Pripravil ga je sekretar sveta Maks Milavec. Opozoril je zlasti na štiri najpomembnejša področja,

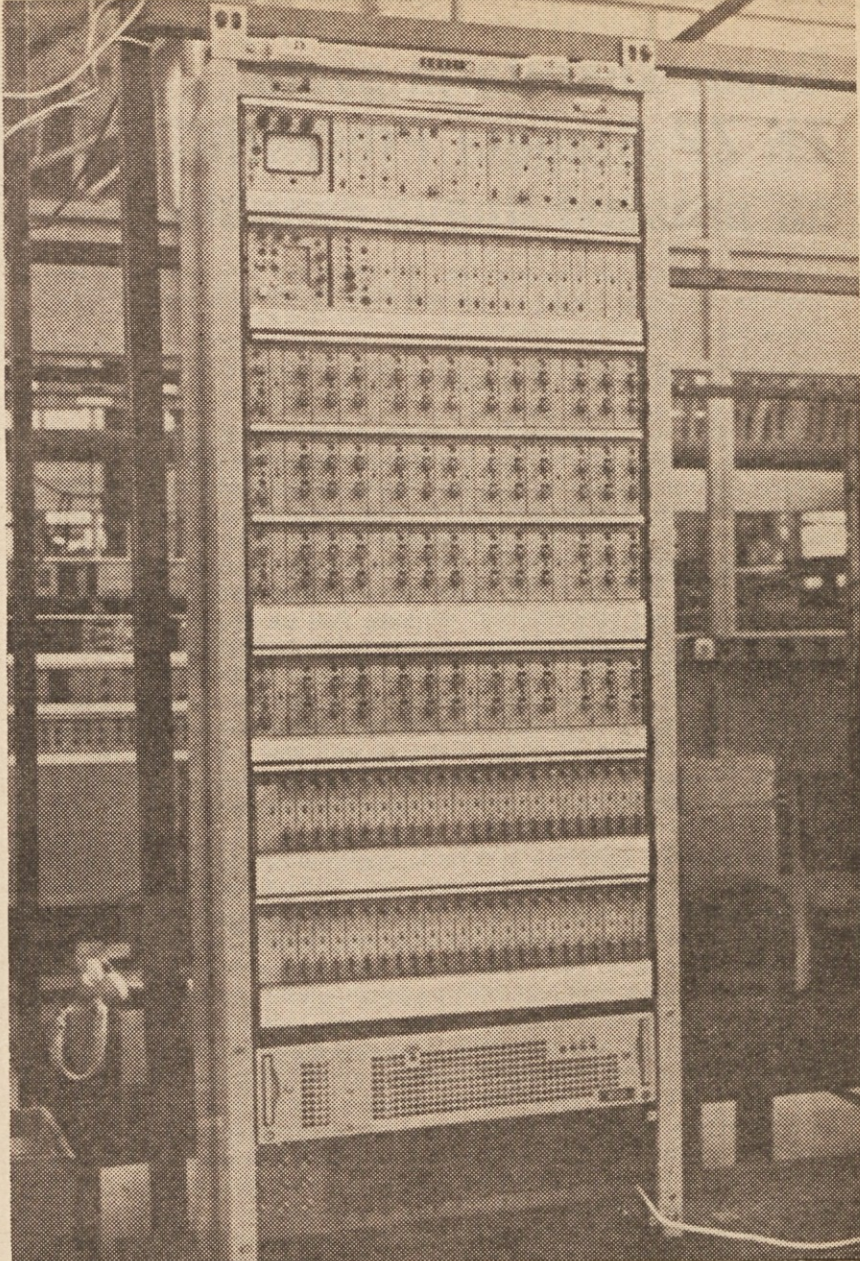
Skupni plamen

„Plamenčki iz šestih narodnostnih bakel so se v grbu nove Jugoslavije 29. novembra 1943 zlili v en sam mogočen skupen plamen današnje SFRJ. Iz neuklonljivega notranjega jedra je šinilo na vse strani pet podjetnih pramenov, krakov nove Iskre. „Iskrina zvezda spominja na petokrako zvezdo“ je menil predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Klavs, ko smo se pred praznikom srečali v krogu tudi drugih predstavnikov družbenopolitičnih organizacij ZP Iskre, na pomenku, ki naj bi povezal v eno misel čustva vseh članov delovnega kolektiva in, ki bi po drugi strani bil nekakšna poslanica vsem.

Emblem Iskre, ki ga je zasnoval nekdanji rektor ljubljanske Univerze

S sestanka predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in skupščine ZP Iskra.

Ob 30-letnici vojne industrije Jugoslavije, ki so jo proslavili 22. t. m. v Titovem Užicu, so vrhovnemu poveljniku oboroženih sil maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu podelili veliko zlato plaketo „30 let vojaške industrije Jugoslavije.“

Skupnost industrije orožja in vojaške opreme Jugoslavije je ob tem jubileju izdala revijo, v kateri je objavila krajše zapise o vseh naših tovarnah, ki izdelujejo orožje in drugo vojaško opremo, med drugim na kratko tudi o Iskri.

Izmed naših TOZD, ki izdelujejo določeno opremo za potrebe JLA, so v Skupnost industrije orožja in vojaške opreme Jugoslavije včlanjene doslej TOZD TEN, TOZD IPT in TOZD Elektrooptika, vse iz Industrije telekomunikacij, elektronike in elektromehanike.

Na sliki je visokofrekvenčna telefonska naprava, kakršne za potrebe Iskre izdeluje naša TOZD TEN na Stegnah v Ljubljani.

Iskrene čestitke ob dnevu republike!

METACONTA TUDI V SARAJEVU

V Sarajevu je 24. novembra začela delovati tretja izmed dolge vrste avtomatskih poplektronskih telefonskih central Metaconta 10 C, ki jih izdeluje TOZD ATC v Kranju, montirajo pa strokovnjaki TOZD MSO. O tej pomembni delovni zmagi ob dnevu republike bomo podrobneje poročali prihodnjič.

prof. dr. Mirjan Gruden, je izrisal Stane Abe, ki se je, kot je padla beseda, rodil nekoč na ladji prav na ekvatorju. A čeprav tudi Iskra danes s svojimi kraki posega čez ekvator po vsem svetu, je predpraznični pogovor stal trdno na domačih tleh.

Ali se še danes v Jugoslaviji plameni tako zavestno povezujejo v skupen ogenj, kot je bilo to v času najtežjih preizkušenj med vojno? Ali se po drugi strani v Jugoslaviji dovolj trudimo, da bi s svojo proizvodnjo in tržišči prodirali čim dlje in si utirali poti na vse strani?

„Prav ob manifestacijah v podporo koroškimi Slovincem, ki se v Avstriji še vedno borijo za osnovno pravico — biti ali ne biti, pri čemer so doživeli enotno podporo vse Jugoslavije, lahko danes znova podoživimo tisto enotnost, ki smo jo gojili v času proti-

fašističnega boja in v prvih letih po vojni“, je bila misel, ki jo je — skoraj kot moto — prispeval glavni urednik glasila Iskra Bogo Mohor.

Ali ni, obratno, tudi za koroške Slovence največja spodbuda, če vidijo tako napredno industrijo, kot je Iskra, ali niso tudi oni ponosni nad delavcem v Iskri, ki je sposoben ustvariti naj-sodobnejše naprave. Kaj je bolj naravnega, kot to, da so tudi mladi iz Iskre in mladi s Koroške našli najbolj neposreden stik. „Narodna zavest se pač najbolj živo porodi, ko začutiš, da nismo več narod hlapcev!“, je razmišljal predsednik mladinske organizacije ZP Iskra Miloš Pavlica.

Toda, če se razvijamo, če rastemo, v državnosti in gospodarstvu, če s samoupravljanjem povezujemo ljudstvo in odločitve, potem je razumljivo, da moramo graditi tudi ustrezno zakonodajo, predpise. Smo tu vselej dovolj razumljivi, dovolj enostavni?

Nekdanji rezkar v Iskri, ki je šel skoraj skozi vse stopnje razvoja v kolektivu in ki je danes predsednik organizacije ZB Iskre, Franc Križnar je kot borec pogumno kritičen: „Ideje se teoretično izpolnjujejo, v praksi pa stvari pogosto preveč kompliramo...!“

Ceprav mu pritrujemo, hkrati z drugimi besedniki postavljamo stvari do kraja na mesto. „Naša zakonodaja, zlasti zakon o združenem delu, pa gre vendar dosledno v smeri, ki jo je začrtal osvobodilni boj, to je v smeri samoupravnega socializma!“

Predsednik sindikalne organizacije (Nadaljevanje na 2. strani)

Govor sekretarja sveta ZK ZP Staneta Preskarja na proslavi dneva republike

V Iskrini stolpnici je bila v petek, 26. novembra t. l., proslava dneva republike. Na proslavi je govoril sekretar sveta ZK ZP Iskra Stane Preskar, čigar govor objavljamo v naslednjem:

DRAGE TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

29. november je spet tu. Tu je rojstni dan naše domovine, tu je naš rojstni dan. 33 let. Lepa mladost. Najlepše ustvarjalno obdobje.

Kako hitro so minila ta leta! Kakor da smo predčerašnjim še izganjali zadnje sovražnike iz naše lepe domovine in postavljali temelje naši svobodni, neodvisni in enakopravni skupnosti narodov in narodnosti. Kot da smo včeraj organizirali mladinske delovne akcije za obnovo porušene domovine. Kot da smo včeraj sprejeli zgodovinsko odločitev za uveljavitev socialističnih samoupravnih odnosov. Kot da smo včeraj dvignili svoj glas v svetu in zahtevali, da se na tem našem svetu preneha rožljati z orožjem, da se uvede mir in resnična enakopravnost med narodi.

Res, hitro so minila ta leta. Vendar niso minila kar v prazno. Samo pogledjmo, kaj vse smo zgradili. Imamo nova mesta, pa tudi nove vasi. Razlike med mestom in vasjo skoraj ni več, vsaj v Sloveniji ne. Pa trgovine. Ponujajo ti skoraj vse take stvari, ki so bile včasih značilne le za Zahodno Evropo. Pa cestni promet. Avtomobilov se tare, da nimaš kam stopiti.

In ne nazadnje, tovarišice in tovariši, pogledjmo naše tovarne. Zrasle so kot gobe po dežju. Po mestih, po vaseh. In s proizvodi hočemo tekmovali po vsem svetu. Kar pogledjmo si Iskra! Ali si je kdo upal pred 30. leti narisati predstavo o tem, kakšna bo Iskra leta 1976? Tudi najbolj drzni ne bi ugabili, da se bo Iskra tako razvila, tako razplamtela. Zgradili smo mnogo novih tovarn, uveljavili smo mnogo tehnoloških postopkov. Skombinirali smo znanje in pridnost; zato smo uspeli. Izdelali smo vrsto novih proizvodov, ki so za našo domovino in za naše ljudi izredno važni. Tako smo tudi mi prispevali, da gradimo resnično neodvisno Jugoslavijo.

V teh letih smo si nabrali mnogo izkušenj in znanja. Zato lahko korajžno gledamo naprej. Naša ustvarjalna sila je sproščena. Kaj vse bomo naredili!? Kakšna bo naša domovina leta 2000? Kakšna bo Iskra leta 2000? Kakšna bo Iskra čez 10 let. Tovariši in tovarišice, bodimo drzni! Narišimo te naše predstave!

Ste že začeli? No, saj vidite. Za uresničitev takih predstav je potrebna politična stabilnost v svetu. Potreben je mir med narodi. Potrebna je enakopravnost med narodi. Zato, tovarišice in tovariši, moramo zastaviti vse sile, da še bolj uveljavimo politiko neuvrščenosti, ki jo je tako dalekovidno zastavil tovariš Tito.

Ali si lahko predstavljamo naš razvoj brez samoupravnih odnosov? Ne. Ni napredka, ni prave demokracije brez samoupravljanja. Zveza komunistov in tovariš Tito na čelu vseh subjektivnih sil žanjeta velike sadove 26-letnega prizadevanja za razvoj samoupravnih odnosov.

Bodimo ponosni, da smo soustvarjalci take nove samoupravne poti v zgodovini. Težave v dogovarjanju in sporazumevanju, ki danes še nastajajo zaradi neusklajenih interesov, so le prehodnega značaja.

Nova ustava in zakon o združenem delu nam nudita vsestranske možnosti za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov. Uveljavitev načel je odvisna od nas, od naše iznajdljivosti, od naše zagnanosti, od naše volje.

Zato, tovarišice in tovariši, strnimo naše sile! Za neodvisnost! Za resnično demokracijo! Za boljši jutrišnji dan! Za lepšo domovino!

Za dan republike

*Slava tebi, domovina,
ki rojena si iz krvi in pepela,
iz nedolžno prelite krvi,
iz pepela naših požganih vasi,
rojena iz grozot vojnih in v sili,
ko so rodoljubi te v prsih nosili,
v spomin na tvoje herojsko vstajenje
slavimo ta dan, skozi vse življenje!*

PRIL

Sklepi 11. seje sveta ZK ZP

1. Vsaka OOKZ in vsak svet ZK mora imeti svoj akcijski program. Sestavi ga na osnovi potrebe razreševanja problematike svoje TOZD, oz. delovne skupnosti in na osnovi smernic sveta ZK ZP Iskra ter politike ZKJ nasploh.

OO ZK morajo na osnovi teh programov pokazati več svoje aktivnosti.

2. Več pozornosti je treba posvetiti oblikovanju in izvajanju sklepov. Prav tako je treba zavzeti jasna stališča do predlogov sveta ZK ZP Iskra.

3. Organizirati moramo več razprav med komunisti in delavci nasploh o pripravljenih gradivih za razne seje. O gradivih je treba sprejeti stališča.

4. Bolj načrtno moramo voditi idejnopolično vzgojo in bolj načrtno se moramo ukvarjati s sprejemom novih članov v vrste ZK.

5. Časopis Iskra mora posredovati več informacij o delu organizacij ZK. (OO ZK pa so dolžne obveščati uredništvo o vseh pomembnejših akcijah).

6. Potrebno je poskrbeti za boljše povezave med delegati SIS in bazo.

7. Dohodkovne odnose je potrebno strokovno proučiti. O ugotavljanju dohodka TOZD in o dohodkovnih odnosih med TOZD se moramo odkrito pogovoriti.

8. Stimulacijo za izvoz proizvodov je potrebno znova proučiti. Sporazum mora biti tak, da bo vzpodbujal izvoz v današnjih gospodarskih pogojih.

Nekateri so hkrati z njim poudarjali tudi to, da se ljudje čutijo socialno bolj varne v tako velikem delovnem kolektivu, drugi, da z odprtimi rokami sprejema Iskra tudi mlade in, da jim nudi vse možnosti razvoja v zelo širokem spektru.

Tretji spet so poudarjali, da je glavna vrednost Iskre v tem, da je tu resnično človeško vzdušje. „Tisti, ki je enkrat v Iskre že bil, iz nje ne more več oditi, če pa odide, se bo vanjo po vsej verjetnosti tudi vrnil,“ je bilo splošno mnenje.

Ali ni v tem skoraj simbolični poudarek ne samo zvestobe kolektivu, ampak tudi skoraj klic pred praznikom, da bi se tudi v širšo domovino vrnilo mnogi naši zdomci in izseljenci iz sveta, saj bodo našli delo tudi doma, delo, vredno človeka, kakršno je v Iskre.

Se torej pri vsej ekspanziji Iskrinih konic na vse strani sveta uveljavlja vzporedno tudi še toliko močnejša misel vračanja, spajanja in združevanja? Delavska solidarnost postaja v tem ogromnem kolektivu vse močnejša.

Kaj torej ne bi pred praznikom skoraj kot čestitko kolektivu izrekli misel, ki jo je izrekel predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Klavs: „Rad bi videl, da bi torej vsi delavci v Iskre, vključeni v vseh 66 TOZD tako res temeljito izkoristili materialnotehnično osnovo in, da bi tudi mladi prevzeli žar tistih, ki smo nekoč začeli z ustvarjanjem v Iskre in, da bi strokovnjaki — vzajemno z delavci — neposrednimi proizvajalci družno uresničili nadaljnje naloge, še posebej v skladu s srednjeročnim načrtom razvoja republike v smislu mikroelektronike, računalništva in sploh vseh najsodobnejših oblik elektronske tehnike.“

Podobno, kot se zlivajo plamenčki bakel v grbu nove Jugoslavije v en ogenj, se tudi prizadevanja in hotenja vseh delovnih ljudi Iskre vse bolj spajajo v eno.

Mara Ovsenik

Zveza komunistov za tesnejše sodelovanje med Iskrinimi delovnimi organizacijami

(Nadaljevanje s 1. strani)

politike. Zaradi izgube, ki jo imajo v Avtoelektriki, je svet zveze komunistov skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami sprejel oziroma podprl več ukrepov za boljše gospodarjenje.

Mednje je uvrstil zlasti naslednje ukrepe:

- dvig produktivnosti,
- zniževanje zalog gotovih izdelkov,
- omejitve zaposlovanja, posebno na režijskih delovnih mestih,
- izboljšanje kakovosti,
- ista raven osebnih dohodkov, itd.

Prav v teh dneh poteka po TOZD Avtoelektrike, v samoupravnih organizacijah in družbeno političnih organizacijah živahna razprava o rezultatih dosedanjega dela ter o nujnih ukrepih za premostitev, oz. omilitve neugodnega gospodarskega položaja.

Sekretar sveta ZK Maks Milavec se je na koncu dotaknil še delovanja delegatskega sistema v njihovi organizaciji. Dejal je, da ta sistem v samoupravnih organizacijah dobro deluje, da pa je v družbeno-političnih, samoupravnih interesnih in krajevnih skupnostih opaziti precejšnje mrtvilo. Kot enega osnovnih krivcev za takšen položaj je navedel premajhno povezanost med delegati in delavci, ki jih delegati zastopajo.

V nadaljevanju so sekretarji osnovnih organizacij ZK po temeljnih organizacijah delovne organizacije Avtoelektrika seznanili sekretariat z bistvenimi nalogami iz akcijskih programov njihovih osnovnih organizacij ZK, vključevanjem ZK v prizadevanja za uresničevanje načel ustave in zakona o združenem delu ter za boljše

gospodarjenje v Avtoelektriki, delovanjem delegatskega sistema, družbeno-političnim izobraževanjem ter med drugim tudi sprejemanjem novih članov v zvezo komunistov.

Seje sekretariata se je kot gost udeležil tudi sekretar občinskega komiteja ZK Nova Gorica Tomaž Beltram. Ugodno je ocenil dejavnost sveta ZK v Avtoelektriki ter osnovnih organizacij ZK po temeljnih organizacijah. Poudaril je, da so samoupravni odnosi v novogoriški Iskre zelo dobro urejeni in da so lahko vzgled drugim organizacijam na tem območju. Nekaj kritičnih besed pa je izrekel na račun premajhne skrbi za sprejemanje novih članov v zvezo komunistov. „Na tem področju bi morali delati bolj kontinuirano, delati bi morali več med mladimi, seveda pa se moramo zavdati, da je moč zveze komunistov odvisna predvsem od njene aktivnosti, ne pa samo od števila članov,“ je dejal tov. Beltram.

Njegovemu dogovoru je sledila bogata razprava. Udeleženci so v njej opozorili zlasti na problematiko v zvezi z dohodkovnimi odnosi med posameznimi temeljnimi organizacijami v združenem delu, izvozno problematiko (predvsem v zvezi s stimulacijo) in podobno. Na osnovi poročil glavnega direktorja Avtoelektrike Jožeta Eržena ter poročil sekretarja sveta ZK delovne organizacije Avtoelektrika Maksa Milavca in sekretarjev osnovnih organizacij zveze komunistov po temeljnih organizacijah ter obsežne razprave je sekretariat ob koncu sprejel sklepe zasedanja. Te sklepe objavljamo zaradi izredne aktualnosti v celoti na drugem mestu.

Lado Drobež

Obletnica varnostnoobveščevalne službe

Te dni smo proslavljali 35-letnico ustanovitve varnostnoobveščevalne službe OF in narodne zaščite, dveh organizacij osvobodilne fronte slovenskega naroda, ki sta tako po svoji zasnovi, organiziranosti in uspešnosti zagotovo edinstveni ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi v Evropi.

Gre namreč za organizaciji, ustanovljeni na pobudo KPS, katerih naloga je bila vrniti se čim bolj v okupatorski aparat in centre slovenske kontrarevolucije (VOS-OF), da bi s tem zaščitili naš boj in revolucijo samo, na drugi strani pa naj bi narodna zaščita kot polvojaška organizacija OF predstavljala že na samem svojem začetku množični sistem samozaščite prebivalstva, to je, zaščititi samega sebe pred okupatorji in domačimi izdajalci, hkrati pa je bila tista mobilizatorska sila, ki je strnila in mobilizirala vse napredne sile našega naroda za partizanski boj.

Vrhunec proslavljanja tega pomembnega datuma je vsekakor predstavljalo dvodnevno nedavno posvetovanje, verjetno tudi prvo tovrstno posvetovanje v Jugoslaviji, ki je bilo posvečeno dejavnosti zunanjih in notranjih sovražnikov, ki so med okupacijo delovali proti narodnoosvobodilnemu in revolucionarnemu boju slovenskega naroda in dejavnosti vseh varnostnih dejavnikov za zaščito NOB in ljudske revolucije.

Posvetovanje so pripravili znanstveno-pedagoška enota za zgodovino pri

filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Inštitut za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, republiški odbor Varnostnoobveščevalne službe Osvobodilne fronte in republiški sekretariat za notranje zadeve.

Iz prebranih referatov na posvetovanju je razvidno, da so obravnavali različne teme, kot na primer zgodovinski pomen zaščite narodnoosvobodilnega boja (Dr. Metod Mikuž), VOS-OF v Sloveniji (Miran Gombač), nastanek in razvoj narodne zaščite v Sloveniji (Dušan Bravničar), varnostne službe po ustanovitvi odseka za notranje zadeve pri predsedstvu SNOS (Zoran Hudales), partizansko sodstvo v Sloveniji (Jože Pavličič), kontrarevolucija v Sloveniji (Franček Saje), gestapo v Sloveniji (Karel Forte), italijanska obveščevalna služba v boju proti NOB v Sloveniji (Leon Cibic), zavezniške vojaške misije v NOB (dr. Dušan Biber) in zaščita revolucije in njenih vrednot danes (Marjan Orožen).

V koreferatih je bila podrobno obravnavana varnostna obveščevalna služba OF po posameznih mestih (Ljubljana — Trst) in pokrajinah (Gorenjska, Dolenjska, Štajerska, Primorska), dalje četništvo na Slovenskem, domobranstvo na Primorskem in sodstvo v Istrskem odredu.

Za konec še zapišimo, da so ob teh priložnosti izdali tudi obsežen, 300 strani obsegajoč zbornik dokumentov o VOS-OF in NZ, kar bo vsekakor dragocen pripomoček k spoznavanju te izredne in doslej znanstveno sploh neobdelane problematike.

mak

Skupni plamen

(Nadaljevanje s 1. strani)

ZP Iskra Jože Čebela je k poslanici še dodal: „Glavni problem je v tem, če se zakonodaja v praksi res uresničuje.“

Se in še moramo zajemati iz revolucionarnih tradicij, borbe, KPJ in ZKJ pred vojno, med vojno in po njej. Vselej je šlo za to, da so bile najbolj revolucionarne ideje hkrati tudi izraz večine. Iz tega je nujno izhajalo množično zaledje.

„Vitalnost idej, ki so se nam vcepile že v času NOB, nam je tudi omogočila, da smo prebrdili težka obdobja po vojni“, je ugotovil sekretar sveta ZKS ZP Iskra Stane Preskar in še posebej sporočil: „Zakon o združenem delu nam prinaša nove pobude, nove možnosti!“

„Toda rekel bo kdo, lahko je govoriti, najprej pa je treba delati in živeti! Bolj kot kdajkoli prej je v novi ustavi in naši novi zakonodaji izražena volja, da se vsak državljan Jugoslavije uveljavlja kot subjekt, kot svoboden soustvarjalec. To pa je seveda možno tudi zato, ker so vsakomur zajamčeni osnovni gmotni pogoji!“, je pribil predsednik skupščine ZP Vladimir Klavs.

Skoraj bi lahko rekli, da sta Jugoslavija in Iskra rasli vzporedno. Naj torej poleti v tej predpraznični poslanici do vas vseh še enkrat epopeja o prvih pionirjih partizanske tehnike med vojno, ki so ne le ustvarili zametke prvih komunikacijskih naprav in sprejeli načrte za ustanovitev nove industrije na tem področju po vojni, ampak, so tudi psihološko zlomili občutek naše manjvrednosti. Dolgo smo bili samo kmetje — ali bomo sposobni čez noč sestaviti komplicirane in precizne aparate? Ne velja to samo

za telekomunikacije, ampak za vso našo industrializacijo, za ves naš znanstveno-tehnični razvoj. In po vsej Jugoslaviji je postalo skoraj geslo: „Če je zmogla to Iskra, zakaj ne bi zmogli drugod!“

In zares je postala Iskra ne samo nenehni laboratorij svojega razvoja, ampak tudi tovariško središče za pomoč pri razvoju drugih. Tako se nujno na videz križata v prizadevanjih Iskre dve težnji: prizadevanje po neodvisnosti, po tem, da bi sami odkrivali nove tehnične možnosti in hkrati spoznanje, da danes nihče ne more v napredni tehniki ustvarjati sam, zaradi česar je tudi Iskrina tehnika nujno v soodvisnosti z ostalim svetovnim razvojem.

„Biti neodvisen, biti enakopraven, to je gotovo želja vsakega posameznika, vsake družbe: Vprašanje pa je, seveda, kaj ta neodvisnost pomeni. Najenostavnejše jo dosežemo, če se izoliramo. Toda mi in Iskra smo izbrali težjo pot, pot odprtosti na vse strani. Zato je naše geslo biti odprt in biti hkrati neodvisen. Sicer pa je to tudi splošno vodilo, za katero se je odločila že naša celotna družba!“, je razmišljal Stane Preskar.

„Osnovno gibalbo za nenehen razvoj same Iskre ostaja zato slejkoprej samoupravljanje, iz katerega lahko nenehno prihajajo nove pobude. Nekateri celo trdijo: Samoupravljanje je pri nas razvito zelo široko, skoraj preširoko in mogoče bi bilo treba uvesti celo nekoliko več reda in discipline,“ je bil kar malce strog Franc Križnar.

„Toda prav zato, ker je postavljena tako široka povezava med samoupravljanjem in bazo, je tudi možno reševati marsikatero težavo na učinkovit in hiter način. Normalno je, da se pojavijo težave zdaj v eni, zdaj v drugi TOZD, toda bistveno je, da Iskra le letno zaznamuje 25 % skupno rast in, da imamo danes v Iskre že skoraj 30.000 proizvajalcev, 30.000 samoupravljalcev,“ je ugotavljal predsednik sindikata Jože Čebela.

Šele ko nam teče voda v grlo

Ali delavci ob tekočih trakovih garajo tudi za tiste, ki med delom postopajo? Wok factor sistem smo prevzeli v celoti, vprašanje pa je, če smo dali vanj tudi tisto najpomembnejše, ki odlikuje našo družbo – socialistično vsebino. WF-sistem bi moral pokazati to, kaj je potrebno narediti na delovnem mestu, torej katere pripomočke je treba omogočiti in dati delavcu, da si bo lahko olajšal delo, ne pa da delavca tako kot v kapitalističnih državah postavimo ob stroj, izenačimo s strojem in ga tako razosebimo. Vsekakor bi morali poiskati nove, bolj človeške načine za dvig produktivnosti, predvsem pa poskrbeti za boljšo organizacijo dela, posodobitev proizvodnje, racionalizacijo in podobno.

To je nekaj vprašanj in ugotovitev, ki jih je bilo slišati na 5. seji Izvršnega odbora koordinacijskega odbora osnovnih organizacij sindikata Združenega podjetja Iskra. Seja je bila v petek, 19. novembra v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani. Poleg članov izvršnega odbora so se je udeležili tudi predsedniki sindikalnih konferenc Iskrinih delovnih organizacij.

V okviru obsežnega dnevnega reda so sindikalni delavci veliko pozornosti namenili prav preučevanju delovnih pogojev tistih delavcev, ki delajo ob tekočih trakovih. Iskra je namreč zadolžena, da pripravi referat o dosežkih in problematiki s tega področja za zvezno posvetovanje o pogojih dela ob tekočih trakovih. Posvetovanje bo januarja prihodnje leto v Beogradu, sklicala pa ga je Zvezni odbor sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije.

Na sestanku je bilo izrečenih mnogo kritičnih besed na račun delovnih pogojev ob tekočih trakovih. Na pobudo predsednika sindikalne organizacije Jožeta Čebele so člani izvršnega odbora sklenili, da je treba v Iskrinih delovnih organizacijah čimprej izvesti analizo o delovnih pogojih. Narejena bi morala biti do srede prihodnjega meseca, zajela pa naj bi predvsem naslednja področja:

- obolenja delavcev ob tekočih trakovih,
- položaj žensk ob trakovih,
- privajanje na delo ob trakovih,
- hitrost dela in delovne norme,
- vpliv kadrovske politike za delo ob trakovih in podobno.

Precej pikrih pripomb je padlo tudi na račun neuresničevanja sklepov sindikata pa tudi ostalih Iskrinih družbenopolitičnih organizacij. Med drugim je bila izrečena tudi naslednja opazka: vsako leto samo obljublamo, toda mnogo žensk v Iskri še vedno dela v nočnih izmenah. Ob letošnjem 8. marcu – Dnevu žensk – smo pripravili lepo posvetovanje, sprejeli lepe sklepe, toda kaj smo storili?

5. seja izvršnega odbora KO OOS ZP Iskra se je začela s poročilom o načrtovani graditvi, oziroma možnosti graditve Iskrinega počitniškega centra v Pineti pri Novigradu. Povsem nerazumljivo je, da smo v zadnjem času v Iskri skoraj povsem pozabili na nujnost graditve tega prepotrebne objekta za Iskrine delavce. Na pobudo sindikata in počitniške skupnosti bo ta problematika ponovno „oživila“.

INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMECHANIKO

Priznanja za dolgoletno sodelovanje

V obdobju zadnjih dveh mesecev je Iskra – Elektromehanika za dolgoletno sodelovanje z drugimi podjetji v SFRJ prejela pomembna priznanja – ob obletnicah svojega obstoja so ji jih poslali naslednji kolektivi – dobavitelji: ob 120-letnici „Jugorapid“ iz Zagreba (diplom s plaketo), ob 40-letnici „Jugolat“ iz Novega Sada (zlata plaketa za dolgoletno uspešno poslovno sodelovanje) ter ob 25-letnici „Industrija alata“ Trebinje (plaketa ter priznanje za dolgoletno uspešno sodelovanje ter razvijanje dobrih medsebojnih poslovnih odnosov). Ob 25-letnici obstoja svoje livarne je poslal kolektiv „Energoinvesta“, TOZD Livarna, Alipašin most, kranjski Iskri zahvalo za dosedanje dolgoletno sodelovanje z željo, da bodo njuni medsebojni odnosi v bodoče uspešni in plodni.

Ob 10. mednarodni jubilejni zlatarski razstavi v Celju pa je delovni kolektiv „Zlatarne Celje“ poslal naš DO priznanje s plaketo za prizadevanje pri lansiranju izdelkov Zlatarne (gre za srebrne zakovice pri relejih za elektromehanske telefonske centrale).

V. B. R.

bo v hotelu Delfin v Poreču 17. in 18. decembra. Obširneje bomo o pripravah in dnevnem redu na seminarjih poročali v eni prihodnjih števil.

Izvršni odbor je na seji obravnaval tudi gospodarjenje v Združenem podjetju. Izrazil je zaskrbljenost zaradi izgube v višini 480 milijonov dinarjev ob zaključku devetmesečnega poslovanja. Hkrati je izrekel mnenje, da je nerealno pričakovati, da bomo konec leta po sedanjih velikih izgubah pričakali s 300 milijoni dinarjev ostanka dohodka kot nekateri napovedujejo. Slišati je bilo tudi upravičeno kritiko na račun našega poslovanja, ki bi jo lahko strnili v naslednjo ugotovitev: šele takrat, ko nam začne teči voda v grlo, začnemo ukrepati, in to je postala v Iskri že stalna praksa. Čez leto delamo kolikor delamo, ob polletju sprejemamo različne sanacijske ukrepe, v zadnjih treh mesecih pa skušamo zlesti na zeleno vejo.

Sindikalni funkcionarji so se na seji tudi vprašali, zakaj družbenopolitične organizacije niso seznanjene z akcijami in nalogami poslovodne strukture, obsodili so mnenje nekaterih, češ da „politika in gospodarstvo ne gresta skupaj“, izrekli pa so tudi kritiko na račun slabega obveščanja naših delavcev.

Seja izvršnega odbora je obsegala tudi obravnavo osnutka sindikalne liste za prihodnje leto, ki jo je republiški sindikat dal v razpravo. Izvršni odbor je dal k osnutku več pripomb in dopolnilnih predlogov, predvsem na račun določitve najnižjega osebnega dohodka, nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni in čas izobraževanja ter delovnih akcij, o dnevnica za potovanje v tujino, regresih za letni dopust, (IO KO OOS ZP Iskra se je zavzel, da vsi delavci Iskre dobijo regres v isti višini), o regresi za prehrano med delom, delovnih jubilejnih, itd.

Lado Drobež

Sprejeti ukrepi še veljajo!

S 5. zasedanja delavskega sveta Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko

Sprejete ukrepe izvajati učinkovito

Na svojem 5. letošnjem zasedanju je DS Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko 12. novembra obravnaval najprej pregled izvajanja sklepov s prejšnjega sestanka.

Pri tem je ugotovil, da zaradi omejenih možnosti avtobusnih prevozov delavcev na delo predvideni premakljivi delovni čas ne bo mogoč. (Predvideno je bilo podaljšanje delovnih izmen za 15 minut in zato samo 3 delovne sobote v naslednjem letu.) Občinski sindikalni svet Kranj ob pomoči Visoke šole za organizacijo dela Kranj pa proučuje, kako v prihodnje za kranjsko območje urediti delovni čas. V veljavi ostane za DO terminski koledar za l. 1977, ki ga je bil DS DO že potrdil na svojem 3. zasedanju. Prav tako se tudi čas delovnih izmen v l. 1977 ne spremeni. Ob pregledu sklepov se je pojavilo tudi delegatsko vprašanje v zvezi s tehničnim obračuna letošnjega obveznega prispevka za solidarnost. Prisotni delegati so menili, da kot realna osnova za tak izračun ne morejo veljati osebni dohodki v času letnih dopustov. Posredovan je bil tudi predlog dodatnega obračuna prispevkov za solidarnost, ki bi obstoječe neskladje popravil. Na podlagi dodatnih obrazložitvev Reubliškega sekretariata za finance v zvezi s prispevkom za oblikovanje sredstev solidarnosti za odpravo naravnih nesreč v SRS je delavski svet sprejel dopolnitev svojega sklepa z dne 2. 9. t. l., s tem, da se dodatno obračunajo sredstva solidarnosti vsem tistim delavcem, pri katerih niso bila v neto OD všteta tudi vsa nadomestila OD, prejeta v mesecu juliju 1976. Dodatni obračun bo izveden v enem izmed naslednjih obračunov OD.

Sledilo je poročilo o poslovanju DO v 9 mesecih letošnjega leta. Obračun po plačani realizaciji za to obdobje vsebuje naslednje bistvene postavke:

- celotni dohodek 2.626.454.000 din
- porabljena sredstva 2.021.982.000 din

- zakonske in pogodb. obveznosti 214.517.000 din
- osebni dohodki in prejemki 526.681.000 din
- izguba 136.726.000 din

V okviru delovne organizacije je 12 TOZD ustvarilo dobička v višini 55.503.000 din. Izgubo pa ima 7 TOZD v skupnem znesku 192.229.000 din.

Delavski svet naroča vsem odgovornim vodilnim in vodstvenim osebam ter službam, da ukrepi, sprejeti na 4. zasedanju DS v zvezi z obravnavo polletnega obračuna, ostanejo še naprej v veljavi in jih je treba dosledno izvajati. Prav tako je treba izvajati tudi naslednje dodatne ukrepe, ki sta jih predlagala sindikalna organizacija in svet ZK delovne organizacije:

- Učinkovito in v čim krajšem času je treba izvesti vse že sprejete ukrepe in sanacijske programe.
- Temeljne organizacije združene dela, ki imajo pretežno interno realizacijo, morajo takoj pristopiti k uskladitvi internih prodajnih cen

- J. C. -

oziroma k uskladitvi vrednosti stroškovne ure.

- Omejiti koriščenje nadur v delovni skupnosti skupnih služb.

- Vzpostaviti boljšo koordinacijo med temeljnimi organizacijami in komercialnim področjem v smislu usklajevanja proizvodnje po asortimanu in tržnih potrebah.

- Temeljnim organizacijam je treba kontinuirano posredovati podatke o gospodarjenju in tekočih poslovnih rezultatih TOZD.

- Realizirati je treba izvozno stimulacijo temeljnih organizacij, ki pretežno izvažajo, s ciljem stimuliranja večjega izvoza – manjšega uvoza. Izdelati progresivno lestvico, ki bo izvoznika vzpodbujala k realizaciji izvoznega plana.

- Do konca letošnjega leta je potrebno dobiti soglasje za povišanje prodajnih cen za centrale M 10 C oziroma mora biti v letošnjem letu izvršena tudi finančna realizacija s strani PTT.

- Zaradi previsokih zalog izdelkov in nedokončane proizvodnje je treba proučiti predlog o ponovni uvedbi stimulacije in tudi o uvedbi sankcij. Za znižanje zalog gotovih izdelkov naj se komercialno področje posluži izjemnih ukrepov, n. pr. prodaje članom kolektiva po znižanih cenah ipd.

- V zvezi s kvaliteto naših izdelkov se pojavlja vprašanje, ali so podatki o dvigu kvalitete v naši DO pravilni, ko pa se pri kupcih pojavljajo velike reklamacije zaradi slabe kvalitete. Področje kvalitete mora poskrbeti predvsem za višji nivo kvalitete in zanesljivosti naših izdelkov, ne pa samo statistično zasledovati izmet po posameznih delovnih operacijah v proizvodnji.

- Zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev je treba slednja še nadalje združevati in jih deliti po programu, izdelanem na podlagi medsebojnega dogovarjanja.

- V okviru DO je nujno uvesti solidarni prenos osnovnih sredstev, in sicer iz TOZD, ki jih imajo preveč in kjer niso izkoriščena, v TOZD, ki jih nimajo in jim to predstavlja resno oviro v proizvodnji.

- Delavski svet je nato obravnaval in potrdil sanacijske programe temeljnih organizacij, ki so v 9 mesecih letošnjega leta poslovale z izgubo, in to: ATC, TEL, Elektronika, VEGA, ERO. Navedene sanacijske programe naj obravnavajo tudi samoupravni organi teh TOZD, ki morajo tudi spremljati in kontrolirati izvajanje programov. DS je sprejel na znanje obvestilo, da bo sklep 3. zasedanja DS od 14. 7. 1976, v zvezi z dogovorom o medsebojni delitvi stroškov v telekomunikacijskih TOZD, realiziran od prihodnjega zasedanja DS.

Delavski svet je nato potrdil plan proizvodnje in izvoza za leto 1977 v naslednjih vrednostih:

- eksterna proizvodnja po PPC 1976 2.703.278.000 din
- eksterna proizvodnja po PPC 1977 2.926.990.000 din
- interna proizvodnja 886.730.000 din
- skupna proizvodnja 3.813.720.000 din
- PLAN IZVOZA 37.304.000 dolarjev

Odobril je investicije za leto 1976 za temeljne organizacije s skupnim žiro računom v skupni vrednosti 25.000.000 din.

Delavski svet ni potrdil prve tranše investicijskega plana za leto 1977. Le-ta naj se obravnava skupaj s planom investicij za leto 1977, po zaključnem računu za leto 1976.

Seznanjen je bil z informacijo o izvajanju sanacijskih in varčevalnih ukrepov v delovni organizaciji.

Nadalje je obravnaval predlog za koriščenje kolektivnega dopusta v prihodnjem letu, ki naj bi bil za celotno delovno organizacijo od 18. julija do 8. avgusta. Delavski svet se s koriščenjem kolektivnega dopusta strinja, ne pa tudi s številom predlaganih dni dopusta. Delavski svet zato naroča poslovnemu odboru, da predlog ponovno prouči in dolžino kolektivnega dopusta za leto 1977 uskladi s temeljnimi organizacijami, s tem da se dopust prične 18. julija.

V zvezi s kolektivnim dopustom DS odobrava, da se delovna sobota 30. julija prenese na 9. julij.

Delavski svet je bil nato obveščen,

(Nadaljevanje na 4. strani)

Leto bodo kljub vsemu zaključili pozitivno

ISKRA IEZE, TOZD FERITI

KONČNO JE LE STEKLA ZAMUJENA REKONSTRUKCIJA

Medtem, ko poslovni rezultati v osmih letošnjih mesecih v TOZD Feriti spričo mnogih težav niso bili ugodni, sta se v mesecih september, oktober in november tako proizvodnja, kot tudi prodaja začeli dvigati.

Dosedanji rezultati kažejo, da jim bo do konca leta uspelo doseči lanskoletno realizacijo in kljub vsem inflacijskim težavam leto zaključiti s pozitivnim rezultatom.

Razveseljivo pri tem je dejstvo, da je letos TOZD Feriti znatno povečala izvoz svojih izdelkov zlasti na konvertno področje, predvsem v Anglijo in Italijo, pri čemer pa se zaradi takšnih valutnih težav bori z nizkimi prodajnimi cenami.

Letošnji rezultati, s katerimi pa vendarle niso zadovoljni, bi bili prav gotovo lahko boljši, če bi že uresničili pred dvema letoma načrtovano investicijsko vlaganje, saj bi le-to zdaj že dajalo pričakovane rezultate.

Predvidena rekonstrukcija se predvsem nanaša na povečanje proizvodnje feritnih segmentov za enosmerne motorje in na mehanizirano proizvodnjo dušilk s feritnimi jedri ter daje osnovo za prehod na proizvodnjo feritov za profesionalno tehniko. Končno so problemi okrog načrtovane rekonstrukcije vendarle rešeni in v začetku novembra je tudi fizično stekla. V tovarno že prihajajo prvi novi stroji, začeli pa so tudi že graditi potrebni prizidek.

Kot kaže bo zdaj vse potekalo hitro in brez zastojev in tako bo rekonstrukcija končana nekako sredi prihodnjega leta, ko bodo prav gotovo že vidni tudi njeni prvi sadovi.

Že zdaj spriti skušajo doseči čim več, zato prihajajoče stroje montirajo provizorično in na njih že izdelujejo, čemur so namenjeni, ko pa bo dograjen prizidek, jih bodo ustrezno razporedili, da bodo lahko stekli s polno zmogljivostjo.

V TOZD Feriti si od rekonstrukcije obetajo veliko in to se odraža tudi že v načrtu za prihodnje leto, po katerem naj bi dosegli za 30 % večjo realizacijo od predvidene v letošnjem letu, ko bodo zaradi težav v prvih mesecih leta običajni pod načrtovano realizacijo, vendar brez poslovne izgube.

Prizadevanja celotnega delovnega kolektiva so usmerjena v čim hitrejšo in kvalitetno izpeljavo začete rekonstrukcije, hkrati pa tudi za preusmeritev proizvodnje v kvalitetnejše izdelke za profesionalno tehniko.

Za doseg tega cilja tesno sodelujejo s strokovnjaki Inštituta Jožef Stefan, pri čemer so prvi rezultati tega sodelovanja že vidni.

Osvajanje kvalitetnejših izdelkov za profesionalno tehniko je pri tem osnovna težnja TOZD Feriti, če hočejo v prihodnje poslovati uspešneje in brez težav, ki so boljše poslovne rezultate ovirale v letošnjem letu.

- J. C. -

Proizvodnja v oktobru 1976

	Izpolnitev v 000			odnos mes. r. do mes. pl.	odnos r. I-X: let. pl.	odnos r. I-X: pl. I-X	odnos r. I-X/76: r. I-X/75
	I-X/75	I-X/76	mesečna r.				
TELEKOMUNIKACIJE	1.476.370	1.739.141	139.422	93,6	80,6	94,7	117,8
ELEMENTI	405.797	391.388	46.808	86,6	66,2	81,3	96,4
KONDENZATORJI	77.292	74.594	11.272	109,4	67,3	102,3	96,5
ŠIROKA POTROŠNJA	516.594	543.908	77.894	94,6	61,2	74,2	105,5
AVTOMATIKA	604.515	737.717	86.980	93,1	76,9	95,0	122,0
AVTOELEKTRIKA	350.166	358.954	39.428	86,5	57,4	82,1	102,5
EMO	292.939	277.303	29.466	88,8	64,6	81,3	94,7
SKUPAJ	3.723.673	4.123.005	431.270	92,7	71,6	88,1	110,7
ISKRA-COMMERCE	68.619	84.303	12.214	144,5	88,7	109,5	122,9
INŠTITUT ZA PRODUKT. IN METROLOGIJO	13.442	16.909	2.531	156,2	86,7	101,4	125,8
SKUPAJ ZP ISKRA	3.805.734	4.224.217	446.015	93,3	71,9	88,5	111,0

Srečanje prvoborcev Iskre v Sežani

Tradicionalno vsakoletno srečanje — prvoborcev Iskre je letos pripravil aktiv ZB v TOZD Radijski sprejemniki v Sežani. Že takoj v začetku lahko ugotovimo, da je po njihovi zaslugi to srečanje dobro uspelo in tako njihova prizadevanja niso bila zaman.

Tudi po udeležbi prvoborcev, še aktivnih in že upokojenih ter predsednikov aktivov ZB v naših organizacijah in po številu gostov, je bilo letošnje srečanje v Sežani doslej najmočnejše.

Med gosti so bili podpredsednik skupščine SRS Vladimir Logar, narodni heroj Stane Semič-Daki, znani partizanski pisatelj Ivan Jan, sekretar IS SRS za delo Pavle Gantar in predstavniki družbenopolitičnih orgnizacij ZP in skupščine občine Sežana. Srečanja prvoborcev se je to pot udeležil tudi generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs.

Letošnje srečanje prvoborcev Iskre je bilo v sežanskem hotelu Triglav, z začetkom ob 17., ko so se najprej zvrstili pozdravni govori predsednika komisije ZB ZP Franca Križnarja, gostitelja — direktorja TOZD Radijski sprejemniki Sežana Staneta Pavlina, generalnega direktorja ZP Jožeta Hujsa, predsednika občinske Zveze borcev NOV Sežana, podpredsednika skupščine SRS Vladimira Logarja, sekretarja izvršnega sveta za delo Pavla Gantarja, predsednika skupščine ZP Iskra Vladimira Klavs in drugih.

Po pozdravnih besedah se je razvila zelo živahna in bogata razprava, v katero so posegli številni udeleženci srečanja, prvoborci in prisotni gostje. V razpravi, ki se je močno zavlekla, so obravnavali mnoga aktualna vprašanja borcev pa tudi druga, pri čemer so se naposled izoblikovali naslednji predlogi:

- Iskra kot združeno podjetje zaradi svoje dejavnosti v Sloveniji in Jugoslaviji zasluži neko visoko priznanje za razvoj industrije in za razvoj nerazvitih v Sloveniji in po Jugoslaviji. Na predlog Franca Koširja naj predsedstvo in sekretariat skupščine ZP Iskra in družbenopolitične organizacije podvzamejo korake, da bi Iskra to priznanje dobila. Zadolženi za to so sekretariat skupščine ZP in družbenopolitične organizacije.
- Naloga aktivov ZB po tovarnah in samoupravnih organov je, da članom ZB, ki še niso dobili ustreznih stanovanj, pomagajo, da bi jih čimprej dobili. Prav tako naj bi pomagali še zaposlenim aktivnim udeležencem ZB, da bi dobili ustrezna delovna mesta.
- Prisotni so menili, da bi ZP Iskra morala odločnejše poskrbeti za počitniške domove za zaposlene delavce,
- Dohodkovni odnosi v posameznih tovarnah v sestavi ZP Iskra bi se morali usklajati in na približno enakih delovnih mestih, pri enakem prizadevanju, naj bi skušali

- uskladiti osebne dohodke delavcev.
- Čuvati bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in odklanjati vsak poskus šovinizma.
- Srečanje v enakem sestavu kot letos v Sežani naj bi bilo drugo leto v Novi Gorici. Predsednik aktiva ZB Avtoelektrike Živko Kokalj je obveznost za organizacijo z zadovoljstvom sprejel.
- Dan Iskre in dan borca 4. julij 1977 naj bi bil po predlogu Franca Koširja v Beli Krajini (kraj bi kasneje določili).
- Ob izidu knjige „Partizanske delavnice 99d-Stare žage“ v l. 1977 naj bi to knjigo kupili za vse člane kolektivov ZP Iskra.

V soboto, 20. novembra, so si udeleženci najprej ogledali Lipico z njeno svetovno znano kobilarno, nato pa podzemsko jamo Vilenica, katero je

INDUSTRIJA ŠIROKE POTROŠNJE

Delavski svet je zasedal

V sredo, 17. novembra, je bila v Škofji Loki seja delavskega sveta široke potrošnje. Glavni točki sta bili poročilo o poslovanju DO v prvih devetih mesecih in srednjeročni načrt delovne organizacije. Ugotovili so, da je tretje tromesečje, celo proti pričakovanju, dalo dobre rezultate.

Industrija Široke potrošnje je imela zlasti v prvem polletju največ težav s prodajo svojih izdelkov, ali bolje rečeno z negotovostjo na trgu. V nekaterih tovarnah so zmanjšali proizvodnjo, da se ne bi zaloge preveč nakopičile, a je v nekaterih TOZD kljub temu prišlo do večjih zalog gotovih izdelkov.

V aprilu je prodaja zelo zastala zaradi novih predpisov o zavarovanju in operativnih težav v trgovini. Od avgusta dalje pa je prodaja proti pričakovanju dobro stekla in o negotovosti zaenkrat ni niti govora. Vse tovarne delajo s polnimi zmogljivostmi, nekaterim celo dežujejo naročila tako, da jim zmanjkuje proizvodnih zmogljivosti.

Tako je delavski svet ugotovil razveseljivo dejstvo, da je bil konec tretje četrtine leta proizvodni načrt dosežen z 91 odstotki. Investicije pa bodo načrt celotno presegle do konca leta. Tudi prodajni rezultati so dobri. Branžna prodaja je prodala 83 odstotkov izdelkov, tovarne direktno pa 17 odstotkov.

Od tega so prodali 85 % na domačem trgu, 15 % pa so izvozili. V tretji četrtini leta pa se je nasproti prvemu polletju izvoz za malenkost zmanjšal. Finančni učinek se je zlasti v tretjem trimesečju izboljšal, ni pa mogel pokriti vseh negativnih posledic prvega polletja.

Po poslovnem poročilu so člani DS menili, da je še vedno aganziranih preveč sredstev, zlasti iz dragih kratkoročnih kreditov. Zato so sprejeli sklepa, da je treba vsa sredstva, ki po TOZD niso nujno potrebna, čimprej vmiti bankam in po možnosti kratkoročne kredite spremeniti v dolgoročne, kar bo mnogo ugodnejše za tovarne. In ker imajo banke dovolj sredstev je to izvedljivo. Delavski svet je priporočil tudi dvig produktivnosti,

uredilo in jo oskrbuje Jamarsko društvo v Sežani, povečini sestavljeno iz članov kolektiva TOZD RA Sprejemniki. Ogled jame je navdušil udeležence srečanja, saj so stvaritve narave v tej podzemski jami resnično vredne ogleda.

Ob zaključku vsestransko dobro pripravljenega srečanja, za organizacijo katerega se je skrbno zavzel aktiv ZB v sežanski tovarni, so prvoborci Iskre prejeli knjige „Bela Krajina v NOB“. Prvoborcu Francu Koširju iz Črnomlja so izročili knjigo „900 dni obleganja Leningrada“, knjige pa so izročili tudi predsedniku aktiva ZB TOZD RA sprejemniki Ivu Barešiču, direktorju Stanetu Pavlinu in Jamarskemu društvu, prav tako pa tudi gostu letošnjega srečanja, partizanskemu pisatelju Ivanu Janu, ki je s svojimi izvajanj v okviru razprave prejšnji večer popestril letošnje srečanje naših prvoborcev in njihovih gostov.

— C —

Udeleženci srečanja prvoborcev med pozdravnim govorom Franca Križnarja.

Udeleženci srečanja prvoborcev v Lipici.

Sprejeti ukrepi še veljajo!

(Nadaljevanje s 3. strani)

da tovarna števec in obrat TEL Blejska Dobra v letošnjem letu ne bosta dosegla proizvodnega plana, ker se jima v IV. kvartalu zniža planirana vrednost, in sicer:

- v števcih se zniža proizvodnja dvotarifnih števec in dvotarifnih številčnikov, iz plana pa izpade tudi tonski sprejemnik. Celotna izguba bo delno nadoknadena, vendar znaša skupna razlika do plana 3,515.000 din.
- V obratu TEL se izteka naročilo enot za izvoz in ker se tudi prusmerja proizvodnja, je pričakovati nižjo eksterno proizvodnjo za 10.000.000 din.

Odobril je investicijska sredstva za preureditev obstoječe kotlarne v Kranju na kurjenje s plinom, s tem, da se vnese v plan investicij za leto 1977 din 8.000.000 in v plan investicij za leto 1978 din 8.000.000 din.

Nato je potrdil predlog za dopolnitev Pravilnika o oblikovanju cen

izdelkov in storitev ter določanju prodajnih pogojev za TOZD, in to:

- z naslednjo vsebino se dopolni 13. člen: „Cene za rezervne dele, ki jih ne proizvaja TOZD, ki mora rezervne dele zagotoviti, se določajo po cenah, kot jih določi tista TOZD, ki dele proizvaja.“
- vnese se nov 13. A člen z naslednjo vsebino: „Cene uvoznih sestavnih delov se oblikujejo na podlagi veljavne tečajne liste na dan uvoza, z upoštevanjem dejanskih ali planskih odvisnih stroškov ter stopnje priznanega rabata kupcem.“

Kadrovsko področje zadoljuje, da izda prečiščeno besedilo pravilnika.

Delavski svet je potrdil tudi Pravilnik o uvedbi in podeljevanju priznanj Iskre. DS bo posredoval pravilnik Skupščini ZP Iskra z zahtevo, da se podeljevanje priznanj uredi enotno za celotno Združeno podjetje ISKRA.

Obravnaval je še predlog o izgradnji novega objekta družbene prehrane v Elektromehaniki v Kranju in v zvezi s tem tudi predlog o prispevku delavcev k tej izgradnji.

DS je po daljši razpravi sprejel sklep, da se h gradnji tega objekta pristopi. Strokovne službe naj pripravijo finančno konstrukcijo in

investicijsko dokumentacijo za ta objekt. Na zborih delavcev je potrebno informirati člane kolektiva o izgradnji tega objekta in jim posredovati v dokončno odločitev predlog, da bi se v prihodnje sredstva iz 1 % OD, predvidena za nagrade, namensko zbiralala za izgradnjo nove restavracije.

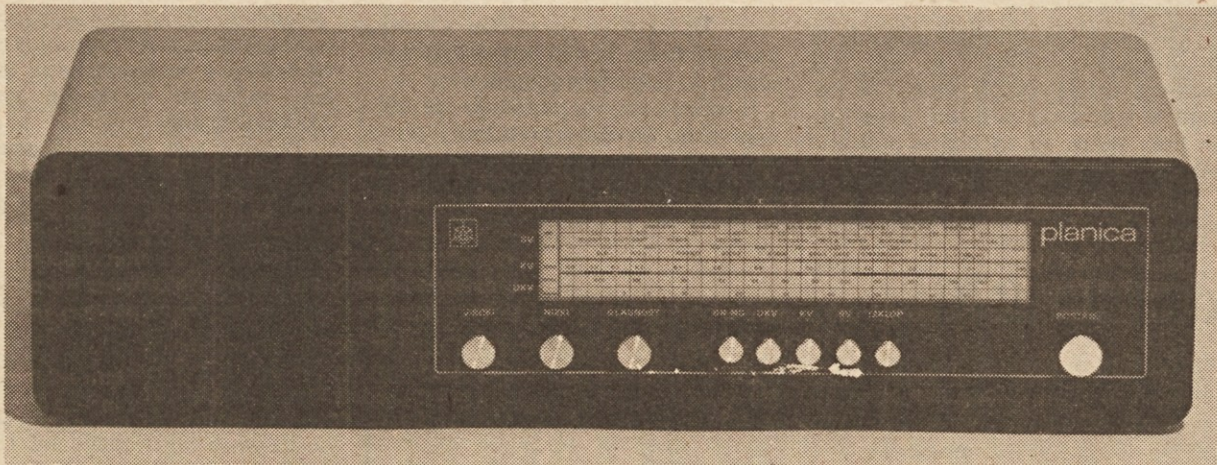
Odobril je tudi, da se iz sredstev za OD dodelijo upokojencem Elektromehanike noveletne nagrade po 100 din na osebo.

Ob koncu zasedanja je delavski svet obravnaval in potrdil še program razprav in sprejemanja dogovora o temeljih družbenega plana občin za obdobje 1976 — 1980 in samoupravnega sporazuma o osnovah srednjeročnega načrta posameznih SIS na področju družbenih dejavnosti.

Do 25. 11. 1976 morajo o omejenih dokumentih razpravljati in dati svoje pripombe družbenopolitične organizacije in samoupravni organi delovne organizacije in temeljnih organizacij, kakor tudi posamezne delegacije SIS in Zbora združenega dela.

DS je sklenil, da se bomo o vsebini teh dogovorov in sporazumov ter njihovem finančnem vrednotenju osebno izrekli na zborih delavcev dne 4. 12. 1976 ob 13.15.

V. B. R.

Planica v maloprodaji: 1.817,20 din

Planica za Iskraše 1.272,05 din

Razlika din 545,15!

TOLIKO LAHKO PRIHRANITE, ČE IZKORISTITE UGODNOST, KI VAM JO NUDI ISKRINA TOVARNA RADIJSKIH SPREJEMNIKOV V SEŽANI.

NAČIN NAKUPA:

Iskraši, zaposleni na področju Ljubljane nakažejo po pošti 1272,05 din na žiro račun:

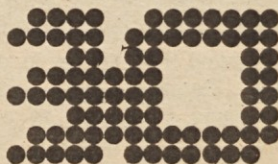
ISKRA — ŠIROKA POTROŠNJA TOZD SPREJEMNIKI SEŽANA
51420—601—11459

Z odrezkom poštne nakaznice se kupec javi v Iskrinem poslovnem centru (PPC), Trg, revolucije 3, Ljubljana, v 5. nadstropju pri tovarišici Minki Žerjav. Tam dobi dobavnico, s katero prevzame radijski sprejemnik v skladišču na Masarykovi 15 v Ljubljani.

Za Iskraše, zaposlene izven Ljubljane, zbiražo naročila njihovi sindikalni funkcionarji. Ti bodo potem po dogovoru s prodajo „Široke potrošnje“ organizirali dobavo in prodajo v svoji delovni enoti. Plačilo ob prevzemu sprejemnika.

TEHNIČNE LASTNOSTI

V celoti tranzistoriziran,
tri valovna področja (UKV,
KV, SV),
zvezna regulacija nizkih in visokih tonov,
vgrajena feritna in dipolna antena,
širokopasovni zvočnik,
ohišje v beli, oranžni, ali rdeči barvi, oz. v orehovem furnirju.

Tudi Sava se iskri (v ruskih očeh)

„Mislim, da bo pošlej sodelovanje močnejše, kot je bilo kdajkoli doslej. Skupno uradno sporočilo je namreč vsebovalo tudi element, ki ga je gospodarstvo z veseljem sprejelo. Govora je namreč o dolgoročni industrijski kooperaciji in specializaciji, česar doslej ni bilo!“ je med drugim odvrnil generalni direktor Združenega podjetja Jože Hujs, ko ga je te dni v stolpnici Iskre v Ljubljani obiskal sovjetski novinar časopisa Novoje Vremja in Socialističeskaja promišljenost Aleksander Poljehin in mu zastavil vprašanje: „Ob 30-letnici Iskre in rojstnem dnevu nove Jugoslavije bi vas, kot direktorja najmodernejše, najmočnejše in najpomembnejše industrije v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji na področju telekomunikacij rad pobaral, kaj menite o sovjetsko-jugoslovanskem gospodarskem sodelovanju po sedanjem obisku Leonida Brežnjeva v Beogradu? Ali bodo razgovori med Brežnjevom in Titom ter celotno ozračje odnosov med obema državama vplivali tudi na celotno atmosfero sodelovanja jugoslovan-

skega gospodarstva in še posebej Iskre s Sovjetsko zvezo?“

Sovjetski gost, ki je po državniško partijskih razgovorih Brežnjeva v Beogradu naredil še skok v Slovenijo, se seveda tudi ni mogel odreči lepotam Slovenije: „Bilo je malo časa, a vaš planinski Tamar je čudovit. Sicer pa sem si to dolino Tamarja ogledal tudi zato, da bi videl, kje izvira najdaljša jugoslovanska reka, ki je res vsa vaša! Človek skoraj ne bi verjel: v začetku je Sava tako ozka, da bi skoraj pljunil čeznjo, kasneje pa postane široka, in se dotika vseh republik...“ je bil, ne brez razloga, vznemirjen Rus.

Na pomenku v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani je bil seveda bolj stvarjen. Zanimalo ga je predvsem to, kaj bi v vzajemnih gospodarskih odnosih še podvzeli, da bi dosedanje menjavo izboljšali. Obseg sovjetsko-jugoslovanske gospodarske menjave je na sploh v silnem vzponu. Ta rast naj bi se še nadaljevala in potencirala, tako da bi v razdobju 1975-1980 dosegli obseg menjave, ki naj bi bil za 2,4 večji kot že močno zvišani v času od 1971-1975. „Kaj lahko še popravimo, kaj lahko skupno še več prispevamo k našemu vzajemno koristnemu sodelovanju?“

„Že, če pogledamo v zgodovino, mirno lahko trdimo, da so se uspešno zaključili rezultati srečanj najvišjih predstavnikov naših držav vselej odrazili tudi v gospodarskih rezultatih,“ je ugotavljal tov. Hujs. „Tudi v tem trenutku, neposredno po srečanju Tito — Brežnjeva, lahko trdimo, da bo učinek vsaj tak, kot doslej, se pravi, da bo vzpodbuda tudi na gospodarskem področju.“ Naš generalni direktor je v nadaljevanju, ko je omenil skupno sporočilo iz Beograda, naglasil, da je bilo razen tega prvič posebej naglašeno dolgoročno in specializirano gospodarsko sodelovanje, zaradi česar bo vpliv na razvoj toliko večji. „Kar pa se tiče posebej odnosov, ki jih ima Iskra s sovjetskim gospodarstvom in industrijo, mislim, da bomo pošlej res lahko razvili še močnejše sodelovanje kot doslej. Morda tudi zato, ker so v tehniki in tehnologiji dane vse možnosti tudi za dolgo-

ročno sodelovanje s sovjetsko industrijo — še posebej na področju telekomunikacij in elektronike. Te možnosti so toliko bolj stvarne, ker se v tehniki in tehnologiji dopolnjujemo. Čeprav imamo predstavništvo Iskre v Sovjetski zvezi že od leta 1968, smo se šele v zadnjih dveh letih začeli bolj dejavno vključevati v sovjetsko gospodarstvo ter tako dobivati več prostora tudi za svojo akcijo in delo. Prav gotovo je v tem smislu na to pozitivno vplival tudi zadnji visoki obisk tovariša Bulgakova. Rad bi pa ob koncu priložil še malo kritično pripombo. Tudi doslej kontakti sicer tečejo, vendar nekoliko počasi, ker potekajo na

Delavski svet je zasedal

(Nadaljevanje s 4. strani)

in naj ne skušajo skrivati težav pred drugimi.

Osnutek gospodarskega načrta za razdobje naslednjih petih let predvideva za široko potrošnjo dve novi dejstvi: predvsem je treba vložiti v proizvodnjo več lastnega ustvarjalnega dela in dejstvo, da na trgu vlada ostra konkurenca, ki ji bo DO kos le z visoko kvaliteto izdelkov in poslovanja.

Načrt predvideva 16 % rast letno, kar je precej visoka številka, saj ZP v istem času načrtuje le 13 % rast proizvodnje letno.

Rast izvoza je predvidena z 8,7 letno. Osvojitev tujega trga je za široko potrošnjo nujna, saj je domače tržišče s svojimi potrebami premajhno in ni v stanju prevzeti vse njene proizvodnje.

Kvalifikacijska struktura v načrtu postavlja zelo visoke, toda še vedno realne zahteve po novih strokovnih kadrih. Tehnični napredek in zahteve trga postavljajo pred proizvajalce tako visoke zahteve, da jim bodo kos le kadri z ustreznim znanjem.

Na koncu je DS potrdil nekaj manjših sprememb statuta, ki so jih TOZD že sprejele. Zanimiva je novost, da bodo vse TOZD razširile svojo dejavnost tudi na drobno prodajo vseh izdelkov, ki jih proizvajajo v delovni organizaciji.

KF

Sovjetski novinar pri generalnem direktorju ZP Jožetu Hujsu.

ravni odnosov z administracijo, namesto neposrednega stika z gospodarstvom. Ko se bomo zdaj spustili na raven neposrednega stika bo gotovo gospodarsko sodelovanje steklo še bolje, kar bo nedvomno še en prispevek pri izvajanju sedanjih beograjskih dogovorov Tito — Brežnjeva.“

Sovjetski sobesednik je seveda tudi sam izrazil zadovoljstvo nad popisom beograjskega dokumenta. „To je prišlo do izraza tudi v obeh izjavah Tita in Brežnjeva po podpisu. Uporabljala sta skoraj enake besede, ko sta ocenjevala vrednost dokumenta. Nasploh je obisk zelo uspel. Skupno poročilo je bilo pripravljeno že v torek, neverjetno kmalu, kar dokazuje, da so razgovori potekali v zelo dobrem ozračju in lažje, kot sta mogoče obe strani pričakovali.“

V kratkem razgovoru, ki smo ga zatem imeli še posebej za naše glasilo, smo sovjetskega novinarja vprašali, kako nasploh sovjetski novinarji gledajo na menjavo med sovjetskim in jugoslovanskim gospodarstvom in še posebej na področju elektroindustrije in telekomunikacij. Menil je: „Možnosti za sodelovanje so fantastične — s tem ne mislim samo na gospodarstvo nasploh, ampak še posebej na področje telekomunikacij. To lahko trdim še posebej zato, ker sem bil, preden sem se začel ukvarjati z novinarstvom, elektroinženir — elektroničar, in se na

razmere v teh gospodarskih vejah spoznam.

Mislim tudi, da imamo vse možnosti, da se vključimo v mednarodno delitev dela, ne samo z Jugoslavijo nasploh, ampak še posebej z Iskro. Prepričan sem, da bo obisk tovariša Brežnjeva temu sodelovanju posebna vzpodbuda.“

Kako pa gledate na možnosti za skupno nastopanje na tretjem tržišču, česar sta se v pogovorih dotaknila tudi naša državnika, smo še vprašali. „Na vsak način je k temu problemu več različnih pristopov. Eden je prav gotovo skupen nastop na primer s profesionalno opremo, ena izmed oblik so tudi mešane akcije, kjer bi se mi radi posluževali dobro utečenih Iskrinih predstavništev v državah v razvoju; ker ta predstavništva dobro poznajo situacijo v državah v razvoju, bi skupno s sovjetskimi organizacijami lahko pokrenila akcijo za skupno projektiranje in izvrševanje del v tujini. Sicer pa gre tu še za gomilo stvari — lahko bi jih preštevali skoraj kot v Avstriji...“ je duhovito zaključil sovjetski novinar, ki je že v začetku pomenka s prispodobno o Savi, ki je ob izviru sicer majhna, a potem široka in vsa naša, dojel najbrž bistvo našega hotenja, da sicer z vsemi sodelujemo, da pa hočemo biti tudi vselej neodvisni!

Mara Ovsenik

Alžirski strokovnjaki so si ob obisku v Iskri ogledali tudi tovarno telekomunikacij na Laborah v Kranju.

Kar znam, si naredim sam!

Priložnosti za obdarovanje je vedno dovolj. Toda pri izbiri darila smo večkrat v zadregi. Lepo in praktično darilo, ki bi se ga brez dvoma razveselil vsak praktičen mož se imenuje KLIP KLAP. To je garnitura električnega hobi orodja s katerim lahko vrtamo, žagamo, poliramo, brusimo, ščetkamo hitro in učinkovito brez truda in brez pomoči.

S takimi deli se vsakodnevno srečujemo in z golimi rokami bi si pri tem bolj malo pomagali. Zato je tu KLIP KLAP garnitura orodja s katerim boste pozimi ali poleti, znotraj in zunaj, jutraj ali popoldne skratka vedno in povsod mnogo stvari lahko opravili sami.

CENE:

BC 117 v kartonu
1.401,80 din

BC 114 v skaju
1.679,00 din

Kreditni pogoji:

odplačevanje na 6 obrokov, 10 % polog, 3,5 % obresti, menica za 3,00 din

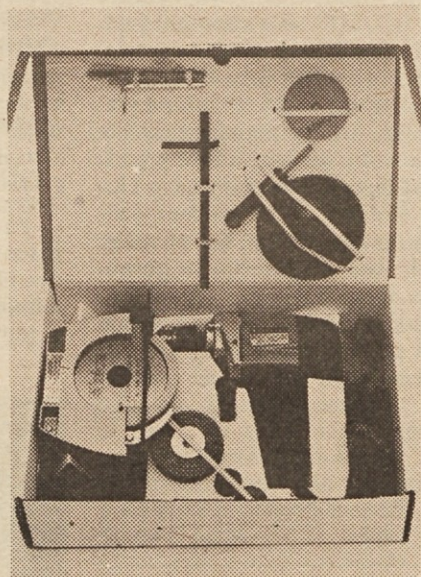
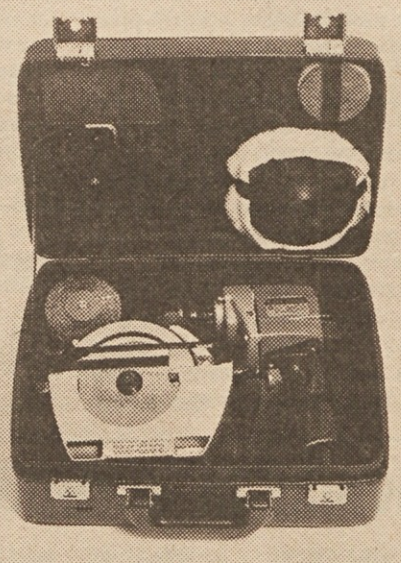
Gotovinsko plačilo pri nakupu na kredit za:

Kombi BC 117
146,10

Kombi BC 114
174,95

Kombi garnitura BC 114 v skaju vsebuje:

- vrtni stroj VŠ 910 A 11 z elektronsko regulacijo (moč 370 W, max 0 v jeklo 10 mm, hitrost vrtenja 0-1900 vrt/min, teža 1,65 kg)
- krožno žago KZ 113 02 (za žaganje: do debeline 35 mm, pod kotom do 45° in izdelava utorov do širine 8 mm)
- krožno žično ščetko
- gumast kolut z vpenjalnim trnom
- komplet brusnih papirjev
- komplet brusnega platna
- brusni kolut z vpenjalnim trnom
- klobučevinasti kolut
- krzveno polirno prevleko
- spiralne svedre
- izvijač

Kombi garnitura BC 117 v kartonu vsebuje:

- vrtni stroj VS 110 A 11 (moč 370 W, max 0 v jeklo 10 mm, hitrost vrtenja 1900 vrt/min., teža 1,65 kg)
- krožno žago KZ 113 02 (za žaganje: do debeline 35 mm, pod kotom do 45° in izdelavo utorov do širine 8 mm)
- krožno žično ščetko
- gumast kolut z vpenjalnim trnom
- komplet brusnega papirja
- komplet brusnega platna
- brusni kolut z vpenjalnim trnom
- spiralne svedre
- izvijač

ISKRA omogoča vsem svojim članom ugoden nakup po zgoraj omenjenih pogojih. Prijave z vsemi potrebnimi podatki zbirajo vaši sindikalni poverjeniki, oz. jih lahko pošljete direktno na naslov: Iskra Elektromehanika, Komericalno področje, Ljubljana, Trg revolucije 3, Vera Dolinšek, tel.: 061 324-061, int. 1595 (E4).

Povodom Narodnog praznika Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije upućujem Vama i Vašem kolektivu u ime saradnika Trgovinsko-političkog odeljenja Ambasade Nemačke Demokratske Republike u SFR Jugoslaviji srdačne pozdrave.

Želim Vam dalje uspehe u izgradnji socijalizma u Vašoj zemlji, a Vama lično mnogo sreće.

Ambasada Nemačke Demokratske Republike u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, Trgovinsko-političko odeljenje

Elsner
Trgovinski savetnik

Beograd, 29. 11. 1976. god.

Odložno v zadnji mesec leta!

Kakšen bo poslovni rezultat za tekoče leto?, se vse pogostejše vprašujemo. Ne glede na to, da nam ostaja do konca leta na razpolago le malo časa, po ocenah, ki smo jih dobili pri temeljnih organizacijah, oziroma pri delovnih organizacijah in stokovnjakih, lahko zapišemo, da vse še ni izgubljeno. Še lahko nadoknadimo del, ki nam bo pomagal, da bomo prebrodili to težko leto brez večjih posledic.

Značilnost letošnjega poslovanja je precejšnja stagnacija, ki je nastala v drugem tromesečju in ki je, ne glede na živahnije poslovanje v tretjem tromesečju, z večjim prometom v zadnjem četrtletju povsem odpraviti ne bomo mogli. Nad tem dejstvom se kljub dejavnemu in vselej optimističnemu ozračju v našem kolektivu vse-kakor moramo resno zamisliti. Pri tem je prav, če smo kritični, tako do novih pravno finančnih predpisov, ki so v prvem polletju močno posegli v dose-danji, že utečeni način poslovanja, kot do nas samih, kajti nič lažjega, pa tudi nič bolj nevarnega ni, kot iskati krivdo za vse svoje zagate neke drug-je, po močnostih in državnih predpisih, kar naj bi neposredno prizadete prak-tično vse odgovornosti razbremenilo.

Značilno je, da smo že doslej v teku letošnjega poslovnega leta, spom-ladi in poleti, ko smo se soočili z novimi pogoji poslovanja, krizo sicer poskušali na neki način obvladati, predvsem pa smo se trudili, da bi našli vzroke za nastale težave v novih pred-pisih, češ: predpisi so krivi, ne gospo-darstvo.

Toda, če bi stvarjem objektivno pogledali v obraz, bi morali kot prvo priznati, da letošnjega težkega gospo-darskega stanja sredi leta neposredno niso povzročili zgolj sami spremenjeni predpisi, temveč mnogo bolj to, da se mi na nove pogoje poslovanja kot gospodarstveniki nismo pravočasno pripravi-li, čeprav smo zanje vedeli že dokaj prej. V prizadevanjih, da bi zmanjšali škodljive posledice v naših podjetjih in njihovem prometu, smo

zaradi pridnosti še kar uspeli, toda to ne izbršne tega, da smo se pred tem izkazali kot dokaj neokretni in nepri-lagodljivi.

Sposobnost hitre prilagoditve novim tržnim pogojem ali okvirom, ki jih dajejo novi predpisi, je v sodobnem, vse bolj soodvisnem gospodarstvu vse bolj nujna kvaliteta. Samo z večjo prožnostjo bomo lahko pomagali posameznim TOZD, ki morda zaidejo v težave, ker ne morejo prodati izdelkov, ki ne gredo več; samo z večjo prožnostjo bomo lahko svoje celotno poslovanje uskladili z novimi predpisi, ki morda povsem ne ustrezajo, ki pa so jih vendar v naši širši skupnosti za obvezne sprejeli, ker so to narekovali razlogi z drugih področij.

Če bi sedaj pogledali ne samo na delovno področje, bi si lahko takoj očitati, da preveč spimo na trenutnih rezultatih. Ko se zbudimo, je prekasno in na dnevnem redu so visoke ne-prodane zaloge gotovih izdelkov, ki so tehnološko in tržno zastareli. Zato bomo morali kljub zadregi z investici-jami vložiti več investicij, prav v iskanju nove sodobne tehnologije, po dru-gi strani pa premagati zapleteno misel-nost, ki je v tem, da se vsak TOZD počuti dobro, če gre dobro njemu, ne vidi pa dovolj, kaj se dogaja onstran plota.

Res sicer včasih pravimo, da se sre-čujemo s suhimi in debelimi leti ter, da včasih suho leto tako udari, da vse, kar si v debelih letih pridobil ni zado-sti za to, da se pretolčeš skozi suho leto.

Vendar pa v tako široko razve-žanem podjetju kot je naše, kjer je maneverski prostor dokaj širok, pa tudi v tako izkušenem in zavesti pol-nem kolektivu morda še z večjo ver-jetnostjo lahko optimistično upamo, da bo že morebiten občutek suhega leta učinkoval tako, da bomo lahko kljub vsemu beležili še eno, če že ne povsem debelo pa vsaj realno uspešno poslovno leto.

M. O.

Kaj menijo o poti v službo

Pot v službo je dolga. Trideset, petintrideset let. Pa ne za vse enaka. Nekateri peš, z avtobusi, vlaki in svo-jimi vozili. Nekateri imamo bliže, drugi dlje. Še nihče ni napisal romana o svoji poti v službo. Kaj mislijo naši sodelavci o svojem vsakdanjem „služ-benem potovanju“?

TONČKA BERTONCELJ: Vsak dan se vozim iz Železnikov v Škofjo Loko z avtobusom. Zjutraj še nekako gre, tudi sedež se dobi. Ob dveh pa je avtobus bolj „piksna s sardelami“, ali v najboljšem primeru škatlica vžgalic. Večkrat se postavimo na tuje noge. Sicer pa ne smem samo kritizirati. Avtobusne proge so odlično organi-zirane, saj avtobusa ni treba čakati, vozni red je do minute natančno prilagojen delovnemu času. To je zelo lepo urejeno.

Tončka Bertonec: Včasih je kakor v ribji konzervi.

ROZMAN PAVLA: Peš hodim v službo. Izgorem se vseh križišč in pro-metne gneče, imam srečo, da je moja „službena pot“ bolj podobna spreho-du. Gotovo da sem vesela, da mi ni treba na avtobus. Saj veste, čakanje in drenj, kdo bi bil tega vesel. Sicer pa Škofja Loka šele postaja „zaresno“ mesto in je mirnih poti in kotičkov še precej, če jih hočeš poiskati. Glavne ceste pa so v konicah pločevinaste reke in teh se izogibam. Zdaj se še da.

Rozman Pavla: Če se le da, se umaknem trušču prometne konice.

TONE FRIŠKOVEC: S svojim spačkom se vozim vsako jutro iz Kra-nja v Škofjo Loko. Cesta ni slaba, pa vendar bi bilo lahko marsikaj bolje urejeno. Nešteto mi v prometnih konicah pride na misel drsni delovni čas. Drenj je nepopisen že na cesti. Kako šele izgleda v menzah, vrtcih in avtobusih. O „razkrižanem“ delovnem času je bilo že precej govora, pa žal le govor ni stvari nikamor premaknil. Večkrat pa sem se že vprašal, zakaj je v Medvodah „slep“ semafor, na Labo-rah pred Kranjem ga pa ni, ko ravno v konicah to križišče tako oživi in po-stane nevarno. Pomislite le na kolono, ki zavija v levo z Labor in Škofje Loke v Kranj.

Pa še nekaj me moti. Prehod za pešce pred tovarno na Laborah ni osvetljen in soferji s strahom vozimo mimo. Bomo počakali nesreče in potem ukrepali?

F. Kotar

Tone Friškovec: Ni dovolj dobra cesta in sposoben spaček.

Novice od tu in tam

● Proizvajalci električnih pralnikov: cetinjski „Obod“, zagrebški „Rade Končar“, velenjsko „Gorenje“ in niški El si še vnaprej močno konkurirajo. Najbolj je med njimi prizadeta El, ki bi lahko izdelala 250 tisoč pralnikov na leto, izdelala pa jih samo 9 %.

● Jugoslovansko združenje za marketing JUMA je imelo v Opatiji svoj peti kongres. Na kongresu so prebrali 20 referatov, ki so jih sestavili člani JUMA na podlagi izkušenj dobljenih v podjetjih, kjer se je marketing uveljavil kot poslovna nujnost.

● V naši tovarni v Železnikih bodo letos izdelali 3 milijone elektromotorjev. V pri-hodnje bodo vložili 20 milijonov dinarjev investicijskih sredstev za novo opremo, s katero bodo izdelovali univerzalne motorje od 500 do 1.000 watov, pri čemer si bodo še bolj utrdili položaj največjega proizvajalca malih elektromotorjev v državi. Tako poroča ljubljansko „Delo“.

● „Primorske novice iz Kopra poročajo o poslovanju tozda „Iskre“ v Spodnji Idriji. Organizacija posluje z izgubo, za kar so krivi predvsem neurejeni odnosi znotraj OZD in pa pomanjkanje kadrov. V kolektivu tudi ni čutiti ustrezne discipline in odgo-vornosti.

● V republiki Srbiji so dali leta 1974 1,6 % narodnega dohodka za razvoj znanosti. Ta dohodek se bo do leta 1980 povečal na 2 %. Vzlic temu znanstveni rezultati ne zadovoljujejo. Beograjska „Borba“ meni, da je vzrok nepovezanost znanosti z gospodar-stvom. Le-ta temelji sedaj na čistih kupoprodajnih pogodbah.

● Zagrebški „Nikola Tesla“ bo izdelal za Varšavo telesno centralo in ATC za Novi Hut. Vrednost 4,3 milijone dolarjev bosta kreditirali zagrebška Kreditna banka in poljska Banka handlova.

● Razlog, da izkazuje Železniško transportno podjetje Beograd skupno izgubo 1.420 milijonov dinarjev, je neustrezna prometna politika in nedoločena sistemska reši-tev. Tako je zapisano v poročilu ŽTP Beograd, ki so ga poslali članom izvršnega sveta republike Srbije. Mimo tega pa bremeni 42.750 železničarjev ŽTP kolektiva, da je med njimi zaposleno nad 3.000 invalidov in več kot 1.000 delavcev tako imenovanega tehnološkega viška. Ta tehnološki višek se bo do konca leta 1980 povečal na 6.000 delavcev.

● Dosedanja praksa, da smo doma gradili ladje za tujino, v tujini pa kupovali ladje za našo trgovinsko mornarico, je zelo prizadela plačilno bilanco. Po novem dogovoru, ki ga podpira izvršni svet skupščine republike Hrvaške, bodo poslej kreditirali domačo proizvodnjo opreme in ladjedelništvo. V ta namen bo treba do leta 1980 zagotoviti 19,4 milijard dinarjev kreditov.

● Lani je dosegel promet v lukah republike Hrvaške 9,9 milijonov ton blaga. S samo-upravnim sporazumom, ki so ga podpisali te dni, bo narasel v letu 1980 na 20 milijonov ton, kar je za 102 % več kot so ga luke dosegle lani. Za uresničenje programa o razvoju morskih luk bodo investirali 1,5 milijard dinarjev. 43 % bodo prispevale luke iz svojih sredstev, preostalo pa gospodarstvo in banke.

● Predstavniki področij Niša, Zaječara in Leskovca so se dogovorili s predstavniki RTV Beograda, da bodo postavili v Nišu televizijski center. Za RTV center so namenili 50 milijonov dinarjev, od tega bo prispevala RTV Beograd 15 milijonov dinarjev. Za izgradnjo centra na površini 2.000 m² bodo podpisali družbeni dogovor.

● Švedski gospodarstveniki, ki kupujejo blago pri nas, so bili pred nekaj dnevi v naši državi. Na sestanku, kjer so bili skupaj z našimi izvozniki, so Švedi prikazali pomanj-kljivosti našega izvoza in celo neresne odnose posameznih jugoslovanskih izvoznikov. Švedi so izjavili, da je še veliko možnosti za izvoz na Švedsko, kaže pa, da Jugoslavlani ne čutijo nekega posebnega zanimanja za to severno tržišče.

● Industrijska proizvodnja v Mariboru se je v devetih mesecih povečala za 9,1 % v primerjavi z lansko. Kljub temu pa bo za 3 % manjša od načrtovane zaradi upada proizvodnje v elektroindustriji, tekstilni, kemični in papirni industriji.

● Na 4. zasedanju Združenja jugoslovanskih železarjev v Splitu so analizirali pereče probleme in ugotovili, da se bazični industriji po načrtu resolucije o uresničevanju srednjeročnega načrta Jugoslavije ne daje zadostne pozornosti. Glede na to, da se železarstvo nahaja v zelo težkem gospodarskem položaju — v devetih mesecih so izdelali za 7 % manj kot lani v istem obdobju — so menili, da ga bodo uspeli prebroditi sami z aktiviranjem notranjih rezerv, toda pričakujejo od družbe večje pomoči.

● Izvršni svet občine Ljubljana-Siška je sklical posvet direktorjev in predsednikov delavskih svetov gospodarskih organizacij. Ugotovili so, da s poslovanjem na temelju devetmesečnega obračuna niso zadovoljni. Kar 30 tozgov je v devetmesečnem obračunu izkazovalo izgubo, ki znaša 131 milijonov dinarjev (ob polletju je znašala izguba 200 milijonov dinarjev). Na „črni listi“ se nahajata med drugim tudi naša Orod-jarna (6 milijonov dinarjev izgube) in Keramika (2,5 milijona dinarjev izgube). Po besedah nekaterih direktorjev bodo do konca leta odpravili večino izgub.

● Predstavniki 31 proizvajalcev bele tehnike iz vse države so podpisali v gospodarski zbornici Hrvaške samoupravni sporazum o načrtu razvoja bele tehnike do leta 1980. S tem sporazumom so se proizvajalci dogovorili o nekaterih ciljih in o koordi-niranem nastopu na zunanjih tržiščih. Sporazum je podpisala tudi naša „Iskra“. Po sporazumu bo celotna bela tehnika izdelala do leta 1980 12,5 milijonov aparatov za gospodinjstvo v vrednosti 17,2 milijard dinarjev. Več kot 30 % te proizvodnje je name-njeno za izvoz. Ob koncu so naglasili, da sedanje proizvodne zmogljivosti povsem zadostujejo za kritje domačih potreb najmanj za naslednjih pet let. Zato se bodo med seboj posvetovali in sporazumeli za sleherni morebitno uvajanje nove proizvodnje.

● Škofjeloška tovarna LTH in „Jelovica“ v Železnikih sta objavili, da predvidevata v prihodnje skupno realizacijo programa uvajanja sončne energije za ogrevanje montažnih hiš. LTH bi izdelovala sončne celice, „Jelovica“ pa te montirala na strehah svojih montažnih hiš. Škofjeloška zamisel temelji na lastnem razvoju brez uporabe licenc, podpisata pa jo Raziskovalna skupnost Slovenije in Ljubljanska banka.

● Sedaj je precej jasno, da so grožnje za povečanje cen utemeljene. Opozorilo glede tega je prišlo celo od zvezne vlade s tem, da je podpredsednik ZIS dr. Berislav Sefer okarakteriziral masovnost sedanjega pritiska za povečanje cen za pravcati — pokret. Dajave za federacijo, republike, pokrajini in občine so v zadnjih letih tako porastle, da absorbirajo največji del dohodka. Leta 1974 so te dajave dosegle 38,34 % narodnega dohodka, lani 41,62 % in letos računajo, da bodo dosegle že polovico narodnega dohodka Jugoslavije. Zato tudi ni nič čudnega, da delovne organizacije nimajo denarja za poslovanje in da ga želijo dobiti na edini način — s povečanjem cen. Dokler bo denar odtekal brez povratka, ni druge poti, da se vrne (razen s povečevanjem cen) kot da novi denar natisnemo in povečamo inflacijo. Delo je torej na zadnjem mestu. Glede na to, da je število raznih dajatev in davčin narastlo že na približno 70, zaklju-čujejo „Nedeljske novosti“ iz Beograda, da lahko do konca leta pričakujemo nove podražitve.

● V Beogradu so podpisali protokol o zasedanju komisije za industrijsko sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo. V njem so posvetili posebno pozornost usklajevanju industrijskega sodelovanja z razvojno politiko obeh sosednih držav, zlasti pa o skupnih vlaganjih in o dolgoročnih proizvodnih kooperacijah. Prav tako so ugotovili, da mora industrijsko sodelovanje med obema državama dobiti nove razsežnosti zlasti pri skup-nem nastopu na tretjih tržiščih ter tržiščih držav v razvoju.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Likovniki in gospodarstvo

V moderni galeriji v Ljubljani so pred praznikom republike odprli ob-sežno razstavo grafik, olj in kipov 140 umetnikov, članov društva slovenskih likovnih umetnikov.

Na tej društveni razstavi sodelujejo tokrat tudi trije slovenski likovniki s Koroškega: Jože Boschitz, Valentin Oman in Zorka Weiss, kar še enkrat izpričuje, da je slovenski kulturni protor celota, ne glede na meje.

Toda letošnja razstava DLUS je značilna še iz drugega razloga: ker je tokrat nad razstavo prevzela pokroviteljstvo gospodarska zbornica Slovenije tako, da se s tem vidno manifestira povezava med našim gospodarstvom in umetnostjo, to, kar je Iskra v ostalem uresničila že poprej.

Predsednik DLUS akademski slikar Viktor Snaj je ugotovil, da nova usta-va daje tudi likovnim umetnikom vzpodbude in osnove za razširitev dela, zlasti na področjih samo-upravnih sporazumevanj. „Bodočnost likovnega ustvarjalca je v tesni pove-zavi z rastjo našega delavca — nepo-srednega proizvajalca in intelek-tualca,“ je poudaril.

Podpredsednik Gospodarske zbor-nice Slovenije mg. Rudolf Babič pa je menil, da sedanja razvojna stopnja našega gospodarstva in stopnja življenjske ravni delavca že dopuščata, da se gospodarstvo začne tudi v večji

meri zanimati za razvoj umetnosti ter to tudi gmotno podpirati. Seveda pa iz tega nastajajo tudi za umetnike nove relacije do delavcev tako, da bi se res ustvarila živa vzajemna pove-zava.

Sedanja usmeritev Gospodarske zbornice in DLUS tako samo potrjuje, da je Iskra pravilno in zgledno ravnala, ko je že v minulem letu in že prej, tako z odkupom reprezentančne grafične zbirke, kot s prirejanjem razstav svojih likovnih samorastnikov vzpo-bujala rast lepega, ustvarjalnega in člo-veškega. Gotovo pa bo na tem pod-ročju tako pri nas v Iskri, kot na sploh v odnosih med umetnostjo in gospo-darstvom akcij in vprašanj še veliko, včasih tudi ne brez dilem. Predvsem je jasno, da pri tem nikoli ne more priti do nekega najemništva, ali privile-giranega podpiranja, ampak, da tako sodelovanje lahko raste res samo iz občutka globoke solidarnosti, neke širše skupne delavske zavesti in občutka, da se s strojem in številkami vse še ne konča. Mara Ovsenik

DOPIŠUJTE V ISKRO

Pod lupo ... kakovost!

V našem glasilu, v javnih občilih pa na zaključenih strokovnih sestankih (konferenca o zunanji trgovini na Otočcu, seja odbora za zunanjo trgovino pri DS Iskra, 9. seja PO Elektromehanike) poudarjeno obravnavamo kakovost naših izdelkov. Pri tem uporabljamo to besedo zelo splošno, na široko bi rekli, kakor smo čitali tudi v uvodniku 47. številke Iskre.

Poskusimo prav zgoščeno dati kakovosti za nas v tem trenutku pomembno vsebino, kakor jo vidimo v OZD.

V osnovni gospodarski enoti — TOZD pravimo: Skrbimo za kakovost, saj imamo službo tehnične kontrole!

Mimogrede, s tem smo poskrbeli le za ugotavljanje nivoja kakovosti. Te podatke pa potrebujemo, da bi vedeli, kje in koliko moramo našo naravnost delovnega procesa popraviti, če kaj ne gre po predvidevanjih.

In kaj je potem s skrbjo za kakovost?

Odgovor: To pa je mnogo širša dejavnost in to tako, da skušamo vse naše delo uravnati, da bo dosežen osnovni cilj vsega prizadevanja, to je kakovostni izdelek.

Ko smo že očitajoče povedali, da „zlorabljamo“ besedo kakovost, navedimo še njeno vsebino.

Izdelek mora biti funkcionalen, to pomeni uporaben in to po sodobnih načelih. Ta pa pomenijo ustreznost našemu sodobnemu znanju in jih upoštevamo tudi pri snovanju varnega ter oblikovno primerne izdelka.

Izdelek mora biti primerno zanesljiv. Ta zahteva je za nas pomembna, ker smo proizvajalci izdelkov za strokovno rabo, kar pomeni, da služijo drugim za opravljanje dela. Pri delu, kakor vemo, tudi mi ne želimo, da nas ovirajo še naši delovni pripomočki.

Izdelek mora biti sodobno izdelan.

To pa je že težje uresničljivo. Ni vseeno, recimo, če mi zvijamo nek izdelek, drugi proizvajalci pa ga znajo že zvariti. Prav tako ni vseeno, če mi izdelujemo plastične dele površinsko nagubane in jih do zapakiranja še vse odrgnemo, naš konkurent pa te pomanjkljivosti nima več. Pa še kakšen primer. Če drugi proizvajalci že nudijo elektromotorje brez kolektorja, ki zato ne iskrijo in ni treba skrbeti za ščeti (krtačke), potem moramo mi znati izdelati prav take elektromotorje ali pa nam bodo kupci obmilili hrbet.

Če proizvajalci po svetu že znajo posredovati sporočila med občani s telefonskimi centralami brez mehaniških delov in celo brez zloglasnega kontakta na releju, potem je to prednost, ki jo morajo nuditi tudi naši izdelki, sicer ...

In kakovost je tudi to, da mi

nudimo elektronsko delujoči števec porabe električne energije (števec) in daljinsko tonsko upravljanje, drugi pa še ne!

Tako moramo biti pozorni tudi do primerno majhne porabe surovin in energije za izdelek, čeprav se nam to še ne sliši preveč domače.

Pozornost velja nadalje stopnji onesnaževanja okolja, ki jo povzroča izdelek med uporabo in potem, ko ga zavržemo.

Posebno pomembna značilnost v okviru kakovosti pa je primernost izdelka za vzdrževanje.

Omenili smo, da so naši izdelki zanesljivi v delovanju le do določene dobe. Vanje so vgrajeni sestavni deli, ki se sčasoma izrabijo. Potrebna je zamenjava. Npr.: Zaradi okrušene mrežice pri brivskem aparatu, tega ne

bomo zavrgli. Zaradi okvarjene tipke ne bo smiselno prepeljati cele posredovalne mize na servis ali celo nazaj v tovarno.

To je glavna vsebina pojma kakovosti!

Ko se sedaj ubadamo z organizacijo služb za kakovost, se zavedamo, da bomo s tem le ugotavljali, kako je s to rečjo. Želimo pa več. Želimo, da bi bili naši izdelki kakovostni!

Treba bo poskrbeti za enotno Iskrino kakovost povsod tam, kjer tega še ni v zadostni meri.

Hoteti izdelati je prav tako v naših rokah kakor znati in moči izdelati! Predvsem drugo je v naši moči, na prvo pa poskušamo vplivati. Čeprav neradi, pa le ugotavljamo, da smo pri naši volji še zelo nedisciplinirani.

Tu je vloga strokovno poučene, samoupravno odgovorne, pri delu disciplinirane proizvajalčeve osebnosti nenadomestljiva!

Božo

Mladi novinarji so obiskali Iskro

Spomladi je pri Občinski konferenci ZSM v Kranju pričel delovati aktiv mladih novinarjev. Pred kratkim je Center za obveščanje in propagando pripravil skupno akcijo mladih novinarjev s časopisom Glas.

Mladi novinarji so si najprej ogledali tiskarno Gorenjski tisk. Jože Bogataj jih je seznanil z nastankom časopisa Glas. Po tem zanimivem ogledu so se razdelili v pet delovnih skupin. Nekaj mladih novinarjev se je razkropilo po mestu, kjer so poiskali sveže novice. Tri skupine pa so odšle na obisk v Iskro—Elektromehaniko Kranj. Najprej so si z zanimanjem ogledali proizvodni proces TOZD v Savski Loki. Potem so se pogovarjali z mladimi delavci v TOZD TEA, ERO in Števcu. Zvedeli so marsikaj zanimivega.

Mladi novinarji so obiskali tudi našo delovno organizacijo.

V TOZD Števcu so se novinarji pogovarjali tudi s predsednikom osnovne organizacije ZSM Nikom Grašičem, ki jim je med drugim povedal tudi tole:

„V naši temeljni organizaciji združenega dela je zaposlenih 1090 ljudi, od teh je skoraj 500 mladincev. V začetku leta je bilo delovanje OO ZSM Števcu zelo uspešno, v zadnjem času pa je začela aktivnost upadati. Na sestanke in zbornice jih prihaja le še okoli 20. Na sestankih se pogovarjamo o najbolj perečih problemih mladih delavcev. Večkrat razpravljamo o odnosu mojstrov in starejših delavcev do nas mladih. Naši samoupravni organi se z našimi stališči večinoma strinjajo, vendar menijo, da bi morali biti mladi bolj samoiniciativni. Namreč, vsakokrat, ko pripravljamo

Sklepi 3. zasedanja skupščine ZP Iskra

28. X. 1976

Skupščina ZP ISKRA potrjuje sklepe 2. zasedanja Skupščine z dne 28. VI. 1976.

Skupščina sprejema „Poročilo o poslovanju SOZD ZP ISKRA za I. polletje 1976“, podano informacijo o poslovnih rezultatih ZP ISKRE za 9 mesecev letošnjega leta ter soglasja s predlaganimi ukrepi, podanimi v poročilu, ki vsebinsko predstavljajo nadaljevanje že sprejetih stabilizacijskih akcij v OZD ISKRE.

Skupščina zadolžuje poslovodni organ ZP, da prouči poslovanje s pristojnimi poslovodnimi organi tistih delovnih organizacij, katerih TOZD niso dosegle pričakovanih rezultatov v I. polletju 1976 oz. v 9 mesecih ter kažejo na možnost, da bodo končale poslovno leto z izgubo ter podvzamejo ukrepe za realizacijo planskih zadolžitvev.

Skupščina opozarja svet upravljalcev „ISKRA POSLOVNE STAVBE“, da razčisti medsebojne obveznosti, to je koristnikov in upravljalcev poslovne stavbe, z ozirom na določila sprejetega samoupravnega sporazuma. Nerazčiščene obveznosti bi namreč izkrivile dejanske poslovne rezultate v letu 1976.

Skupščina sprejema na znanje poročilo o zunanjetrgovinski dejavnosti ZP ISKRA za 9 mesecev letošnjega leta, vključno z oceno realizacije planskih zadolžitvev za zadnji kvartal 1976.

Skupščina sprejema v pisni obliki posredovane ugotovitve in sklepe Odbora za zunanjetrgovinsko poslovanje z dne 13. 10. 1976 za realizacijo planskih predvidevanj zunanjetrgovinske dejavnosti ISKRE za leto 1976 in njene dolgoročne usmeritve.

Skupščina naroča poslovodnemu organu ISKRA COMMERCE, da za naslednjo sejo Skupščine izdela poročilo o poteku izvajanja samoupravnega sporazuma o interni stimulaciji izvoza.

Skupščina sprejme na znanje informacijo odbora za zunanjetrgovinsko poslovanje o ugotovitvah in ukrepih v zvezi s poročilom o poslovanju Iskrine zunanjetrgovinske mreže za I. polletje 1976.

Skupščina sprejema v predlagani obliki predlog Pravilnika o podeljevanju nagrade ISKRA in priznanj ISKRE ter s tem pričenja postopek razprave in sprejemanja odločitve o ustanovitvi nagrade in priznanj ter postopek zbiranja pripomb k predlaganemu besedilu pravilnika. Even-

tuelne predloge sprememb in dopolnitev pravilnika naj predlagatelji dostavijo sekretariatu Skupščine do 30. XI. 1976 ter sprejmejo odločitve. Na prvem prihodnjem zasedanju bo Skupščina ugotovila sprejete odločitve ter sklepa o sprejemu predloga pravilnika.

Skupščina je na osnovi posredovanega gradiva, podanih ocen odbora za kadrovske socialne zadeve, ugotovitev odbora za samoupravni nadzor ter IO KOOS sklepala o soglasju k samoupravnemu sporazumu o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in drugih prejemkov delavcev v delovni skupnosti skupnih služb.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da je samoupravni sporazum v skladu s samoupravnim sporazumom o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke delavcev kovinske in elektro industrije ter proizvodne obrti SR Slovenije in Druženim dogovorom o razporejanju dohodka v Ljubljani ter sindikalno listo; vendar so posamezni delegati izražali pomisleke glede primernosti višine posameznih ocen za delovna mesta vodilnih delavcev oz. ostala delovna mesta v skupnih službah ZP ISKRA. Po medsebojnem posvetu delegatov je Skupščina z večino glasov (1 proti) zavrnila predlog za soglasje k samoupravnemu sporazumu o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in drugih prejemkov delavcev v delovni skupnosti skupnih služb ZP ISKRA.

Na prošnjo predsednika Odbora za zunanjetrgovinsko poslovanje, Skupščina razrešuje tov. ing. Ferko Franca funkcije predsednika odbora za zunanjetrgovinsko poslovanje ter na predlog sindikata ZP imenuje tov. Baznik Franca, vodjo prodaje iz TOZD upori Šentjerneji za predsednika odbora za zunanjetrgovinsko poslovanje.

Na prošnjo tov. Gabrijele Perka, dipl. ing. in ob soglasju sveta šolskega centra, Skupščina razrešuje imenovanega funkcionarja ravnatelja Tehnične šole Šolskega centra ISKRE Kranj in imenuje za v. d. ravnatelja Tehnične šole tov. Franca Lebarja, dipl. ing.

Skupščina na predlog sindikata imenuje razpisno komisijo za izbor ravnatelja Tehnične šole Šolskega centra ISKRE Kranj v sestavi:

- Cvar Ivan, direktor kadrovskega področja Elektromehanike Kranj
- Volarič Jože, profesor Tehnične šole Šolskega centra ISKRE Kranj
- organi Skupščine občine Kranj so za svojega člana imenovali tov. Zevnik Anko

Smučarski tečaji

Počitniška skupnost že osmo leto organizira začetne in nadaljevalne smučarske tečaje v času zimskih počitnic.

Tečaji bodo, kot vsi do sedaj, dobro organizirani tako, da bo vsem tečajnikom omogočeno obvladanje smučarskih veščin. Smučarske tečaje bodo vodili priznani smučarski učitelji iz Iskre.

7-dnevna smučarska tečaja v GOZD MARTULJKU, BOSTA V ČASU OD 22. 1. do 29. 1. 1977 in 29. 1. do 5. 2. 1977.

Cena paketa za odrasle 1.350,00 din
Cena paketa za otroke od 7. do 15. leta 1.100,00 din

- V ceni paketa je zajeto:
- kompletni hotelski penzion, z ojačanim zajtrkom,
  - turistična taksa,
  - hramba smuču,
  - zavarovanje in organizacija
  - stroški smučarskega učitelja.

Vsi tečaji bodo 7-dnevni in se prično v soboto s kosilom, končajo pa naslednjo soboto z zajtrkom.

Prijave:

Prijave sprejemamo do 15. 12. 1976 (zaradi sklenitve pogodbe).

Ob prijavi je obvezna AKONTACIJA 500,00 din po osebi.

Stroški odpovedi:

Pri odpovedi pred zaključnim rokom prijav (do 15. 12. 1976) zaračunamo 100,00 din, za odpoved od 15. 12. do 31. 12. 1976 — zaračunamo 250,00 din, po tem roku pa zaračunamo dejanske stroške, tj. obdržimo celotno akontacijo 500,00 din, v kolikor odjavljeni ne pridobi drugega tečajnika na izpraznjeno mesto.

VSI STROŠKI SMUČARSKEGA TEČAJA MORAJO BITI PORAVNANI PRED PRIČETKOM TEČAJA, na blagajni Počitniške skupnosti Iskra, ali na žiro račun 50100—601—12066.

Da bi Počitniška skupnost z organizacijo smučarskih tečajev ugodila

interesantom, nameravamo izven šolskih počitnic organizirati še smučarske tečaje v KRANJSKI GORI.

PRIJAVE IN PODROBNE INFORMACIJE O SMUČARSKIH TEČAJIH dobite na upravi POČITNIŠKE SKUPNOSTI ISKRA, Ljubljana, Trg revolucije 3—K/2, ali po telefonu 324-765.

V kolikor bi bile neugodne snežne razmere, ali premalo prijavljenih, si organizator pridržuje pravico preklcati organizacijo tečajev.

V prihodnji številki glasila ISKRA, bomo objavili možnosti o zimskih počitnicah v KRANJSKI GORI, kakor tudi o zimskih počitnicah v Italiji in Avstriji.

Počitniška skupnost Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgovornega urednika Janez Šilc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Osnova naj bo le tržna najemnina

O višini najemnine za poslovne prostore v poslovnem centru Iskre v Ljubljani na Trgu revolucije je bilo že veliko razprav. O tem je bilo govora že na vseh ravneh, konkretno pa se je s to problematiko v zadnjem času ukvarjal Svet upravljalcev poslovnih stavb, ki so v idealnem lastništvo.

Že na svoji 3. redni seji, o kateri smo že poročali je postavil osnove za izračun najemnine, zadolžil pa je strokovne službe ISE, da izdelajo dokončen predlog. Pri tem je postavil vodilo, da naj bo pri izdelavi predloga osnova tržna najemnina za tako kvaliteto prostorov kot so v PPC.

Na svoji 4. redni seji, 10. 11. 76 je Svet upravljalcev pregledal pripravljene tekste samoupravnega sporazuma o določitvi in plačevanju najemnine, ki so bili izdelani v več variantah. Svet se je odločil za samoupravni sporazum, ki določa, da se plačuje najemnina za bruto kvadratni meter skupne površine, zmanjšane za vrednostne faktorje, ki izvirajo iz neenakih poslovnih prostorov, glede na delovne pogoje. Vrednostne kriterije je Svet na tej seji tudi delno spremenil.

Vrednost najemnine, ki jo je v svojih sklepih osvojil Svet znaša 218,50 din za m² mesečno in velja za leto 1975. Ta višina najemnine se akontativno uporablja tudi za zaračunavanje najemnine za leto 1976. Poračun najemnine za to leto pa se dokončno izvrši v letu 1977. Najemnino v gornji višini plačujejo vsi tisti uporabniki poslovnih prostorov, ki nimajo lastnega idealnega deleža v stavbi, kot tudi tisti, ki zasedajo v PPC večje površine, kot jim pripadajo glede na velikost idealnega deleža.

Tako oblikovan samoupravni sporazum bo, Svet, takoj posredoval vsem

lastnikom idelanih deležev stavbe PPC v razpravo in sprejemanje. V sporazumu je določeno, da je sporazum sprejet, ko ga podpisajo zastopniki podpisnic, ki imajo več kot 2/3 vrednosti idealnega deleža.

Višina najemnine, ki jo predlaga Svet upravljalcev temelji na visoki kvaliteti poslovnih prostorov, bogato instalirani tehnični opremiti ter na obsežnih skupnih prostorih, ki omogočajo dobro komunikativnost, ustrezno organiziranost dela in visok socialni standard zaposlenih v PPC.

Svet se zaveda, da bo taka višina najemnine obremenila določene delovne organizacije, vendar istočasno smatra, da so morale te organizacije s takimi stroški že predhodno računati, ker so bili stroški izgradnje takega centra že zdavnaj znani.

Tudi če bi primerjali to najemnino z najemnina v podobnih prostorih na tržišču bi lahko ugotovili, da vzdrži tako primerjavo.

Hkrati je Svet upravljalcev določil tudi višino najemnine za poslovne prostore na lokacijah: Kotnikova 6, Prešernova 27 in Celovška 91. Višina najemnine za te lokacije je 67,00 din za m² poslovne površine. Ta cena najemnine velja za leto 1975 in 1976. Za leto 1977 pa je potrebno izdelati nov predlog, ki naj temelji na ekonomski najemnini.

Svet upravljalcev je naročil službam Iskra ISE, da pripravijo obračun najemnin za leto 1975, vključujoč poleg PPC tudi vse ostale lokacije v idealnem lastništvu.

Svet upravljalcev je bil informiran tudi o poteku del na kolavdaciji stavbe in o problematiki dela te komisije.

— M. S. —

Planinci kranjske Iskre na delu v Posočju

Tu je inženir Kloar namesto merilnih naprav uporabil kramp in lopato.

Takole so se ovekovečili udeleženci akcije v Trenti.

V soboto zjutraj, 20. nov., je izpred kranjskega kina „Center“ odpeljal velik Mercedesov avtobus z napisi „Planinci Iskre Kranj na delo v Posočje.“ V Tolminu so jih sprejeli predstavniki štaba potresnega področja in jih razporedili na delovišča.

Manjša skupina je odšla v Žabče in pomagala preurejati stanovanjsko hišo. Za drugo, večjo, pa so rekli: „Planinci sodijo v Trento“. Na Logu, v Smrečju, pod Vršacem in tik ob počitniškem domu Iskre so pomagali pri urejanju pomožnega zimskega vodovoda iz Klame.

Planinska kočja „Zlatorog“ jim je nudila zatočišče za okrepčilo, saj so se morali zunaj na terenu kar pošteno

KEGLJAŠKO PRVENSTVO TOZD TELA IN TOZD SVN ZA DAN REPUBLIKE

Na kegljišču v domu Maksa Perca, je bilo v ponedeljek 15. novembra prvenstvo posameznikov TOZD TELA in TOZD SVN v kegljanju, na katerem sta sodelovali 2 ženski predstavnici in 30 moških tekmovalcev. V tekmoivanju na 100 lučajev mešano, so se zagrizeno borili za čim boljšo uvrstitev, tako člani kegljaške sekcije, kot ostali člani kolektiva, ki vidijo kegljaške steze le občasno.

Med ženskami si je prvo mesto priborila Mahkovec Vesna s 330 podrtimi keglji, drugo mesto pa Žabar Alenka 245.

Med moškimi je bil zanesljivo najboljši Jamšek Ljubo s 474 podrtimi keglji, sledili pa so: Božič Darko 423, Kovač Marjan 415, Penko Ivan 393, Brinšek Jože 389, Jeglič Marko 388, Girandon Janez 388, Thumher Matjaž 378, Kovač Jadran 374, Kušar Andrej 373, Japelj Matjaž 372, Mencinger Danilo 371, Sever Bojan 367, Popovič Milorad 365, Pustovrh Božo 355, Mihelič Igor 351, Kuštrin Boris 342, Keber Milan 327, Brulc Milan 327, Teropiš Srečko 318, Hočevnar Srečko 315, Kastelic Tone 281, Balazič Brane 269, Podlesnik Janez 247.

TOZD SVN. Med šestimi tekmovalci je prvo mesto osvojil Bilodjerič Jure s 424 podrtimi keglji, sledili pa so Ravnič Milan, 401, Gianini Janez 391, Malovrh Dare 380, Marinko Janez 361, Hočevnar Janez 318.

Najboljši trije v ženski in moški konkurenci so prejeli zaslužene medalje, vsi ostali pa trim značke. Prvenstvo pa je pokazalo, da je kegljaški šport priljubljena panoga.

Tone Kastelic

gibati. Pihal je namreč strupeno mrzel veter in snežinke so jim božale obraze. Ob zaključku, oz. odhodu se jim je zahvalil predstavnik krajevne skupnosti „Soča – Trenta“. Povedal je, da je bilo v njihovi krajevni skupnosti ob prvem močnejšem potresnem sunku poškodovanih 98 objektov z ocenjeno škodo 390.000.000,00 din in ob drugem še 140 objektov s škodo 700.000.000,00 din.

Glede na ostale krajevne skupnosti, ki so bile veliko bolj prizadete, je bila njihova dosedaj deležna manj pomoči. Tako je popravljenih komaj 45 % objektov, poškodovanih v prvem močnejšem sunku. Vsi ostali objekti v tej KS bodo morali počakati pomladi.

Skromno in prijazno prebivalstvo Posočja je zaradi teh potresov kar nekako otopelo. Z bojaznijo čakajo ljudje na ponovni močnejši sunek, manjše le štejejo. Vseh skupaj so jih od maja naprej zabeležili že prek 150, zadnjega preteklo noč.

Planinci Iskre–Elektromehanike so jim s to solidarnostno akcijo namenili tudi moralno pomoč in v tem tudi uspeli.

L. P.

Kmalu bo cev priključena in voda bo stekla...

Tretji v občini

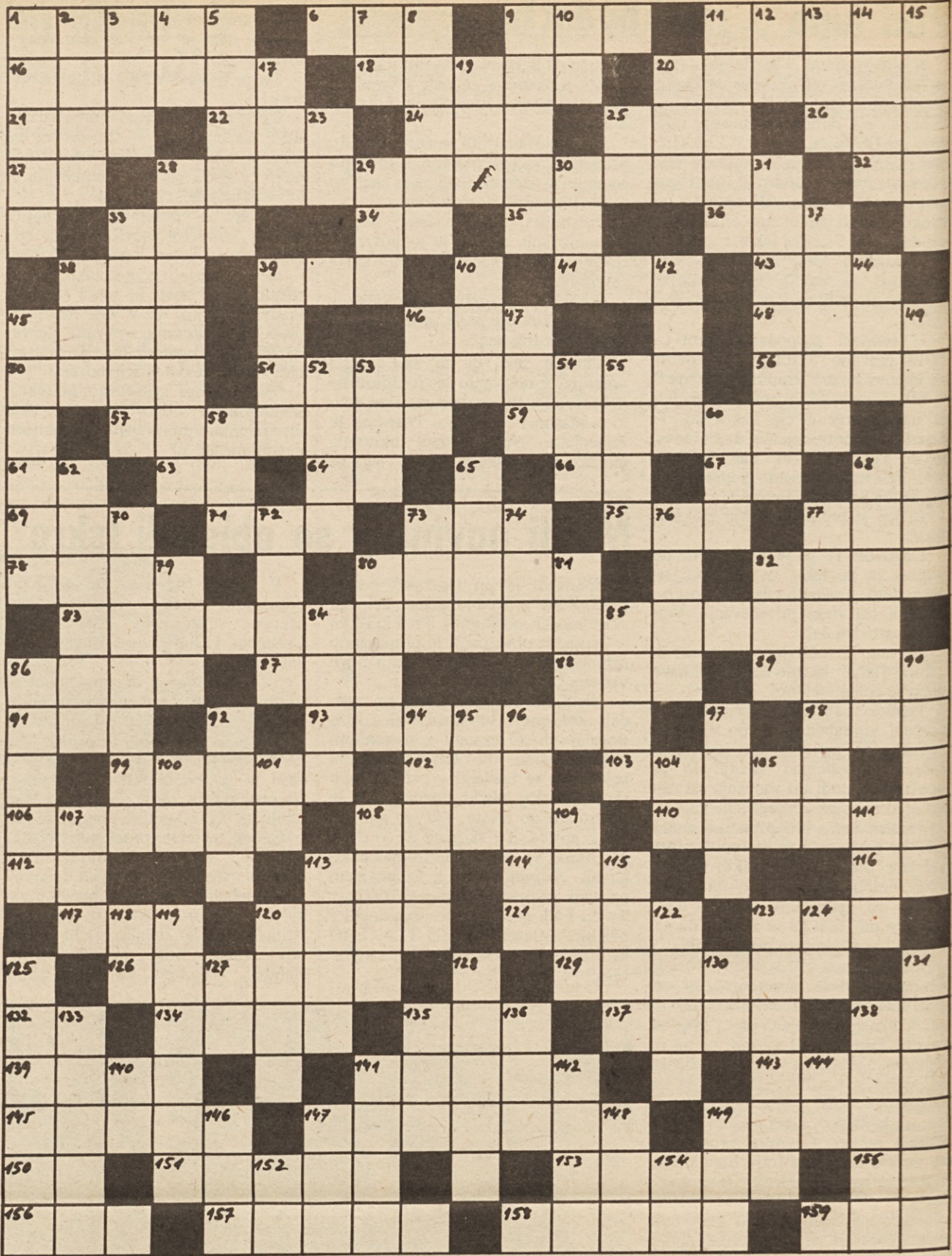
Komisija za šport in rekreacijo ZTKO Ljubljana–Šiška je v počastitev dneva republike organizirala občinsko sindikalno tekmovanje v kegljanju (borbeno).

Na tekmoivanju, ki je trajalo v času od 26. oktobra do 5. novembra je v celoti nastopilo 36 moških, šestčlanskih ekip in 8 ženskih ekip. Medtem, ko v konkurenci žensk ni nastopila nobena Iskrina ekipa, so v tekmoivanju sodelovale štiri moške ekipe iz TOZD TV Pržan, TOZD TEN ter iz IEZE – TOZD Orodjarna in TOZD Magneti.

Hkrati z ekipnim tekmoivanjem v borbenem kegljanju so se med seboj ob koncu tekmoivanja pomerili tudi posamezniki. Med 26 kegljači posamično sta bila tudi Lojze Žerovnik in Franc Gosar, oba iz TOZD TV Pržan, ki pa sta se glede na število podrtih kegljev – 791 in 754 uvrstila na 15. oz. 26. mesto.

Med Iskrinimi ekipami je bila to pot najuspešnejša ekipa iz TOZD TV Pržan (videli smo jo na sliki v prejšnji številki „Iskre“), ki so jo sestavljali: Bruno Doljak, Lojze Žerovnik, kajko Cukrov, Vili Tekavec, Marjan Mohar in Tone Vengust in je s 516 podrtimi keglji osvojila 3. mesto. Ostale ekipe Iskrinih kegljačev pa so podrlle: TEN 391, Magneti 290 in Orodjarna 216 kegljev in se uvrstile v drugi polovici lestvice nastopajočih ekip.

— C —

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. zmolčanje, utajitev, 6. kmečko orodje, 9. sibirski reka, 11. model za ulivanje, 16. borilni šport z golimi rokami z Okinave, 18. znak kraljevskega dostojanstva, 20. velika ameriška država, 21. gorski reševalni čoln, 22. Talisova osežilna pijača, 24. osebni zaimmek, 25. čir, 26. brez družbe, izoliran, 27. namizni tenis, 28. nepravilna oblika za Anglosas, 32. avtomobilska oznaka Vinkovcev, 33. naziv, 34. začetnici priimka in imena slov. proletarskega pisatelja, 35. skupščina občine, 36. drag gradbeni material, 38. eno izmed imen ugandskega premiera, 39. nordijski bogovi, 41. sanitarna posoda, 43. loščilo, 45. starorimski uradnik, 49. doba, obdobje, 48. kopno sredi morja, 50. ime znane hrvaške igralk Eržišnikove, 51. zagovor, obramba, 56. boljša zasebna hiša, 57. žensko ime, 59. urejevalec, prireditelj skladbe, 61. Ljudska pravica, 63. površinska mera, 64. grška črka, 66. Hinko Novšak, 67. začetnici imena in priimka slov. pisatelja, 68. kem. znak za germanij, 69. makedonsko kolo, 71. naplačilo, 73. ljubkovalna oblika imena Abel, 75. germanski orel, 77. plesna prireditev, 78. madžarsko moško ime, 80. reka v podzemlju po grški mitologiji, 82. stolp v srbohrvaščini, 83. naša praznična čestitka, 86. pastirsko pleme v V. Afriki, 87. vrsta papige, 88. osebni zaimmek, 89. tuje žensko ime, 91. Ivan Hojnik–Iztok, 93. polotok v jugozahodni Aziji, 98. repin list, 99. okop, branik, 102. reka v Sovjetski zvezi, 103. letovišče na otoku v južni Italiji, 106. priimek slov. političnega delavca (Zvone), 108. ledena gora, 110. švedski slikar in grafik (Carl), 112. Alpe Adria, 113. industrijska rastlina, 114. naša delovna organizacija v Celju, 116. Karelj Edvard, 117. iglasto drevo, 120. odkladnina kalcijevega karbonata iz zasičene vode, 121. vsota, seštevek, 123. glavni števniki, 126. naš radijski sprejemnik, 129. maškaradni ples, 132. reka v SZ, 134. reka na Koroškem, 135. presežniška predpona,

137. nasprotje svetlobe, 138. veznik, 139. prislov kraja, 141. izolacije, 143. zlahtni plin, 145. italijanski slikar, kipar in raziskovalec narave (Leonardo da ...), 147. Cincarji, 149. visok planinski vrh, 150. staroslovanska pijača, 151. makedonska revolucionarka, 153. operni napevi, 155. sibirski reka, 156. zelišče, 157. znamenitost Pule, 158. podnebje, 159. žuželka, ki boleče piči.

NAVPIČNO: 1. roman Toneta Svetine, 2. rahločutnost, obzirno vedenje ali ravnanje, 3. ime umrlega grškega ladjarja, 4. ljudska pritrilnica, 5. nepoudarjene besede, 7. Rdeči križ, 8. svoboden, nezaseden, 9. okrasni kamen, 10. avtomobilska oznaka Karlovca, 11. ime partizanskega pesnika Kajuha, 12. Antun Nalis, 13. kožni izrastek, 14. velik plazilec, 15. vozlišče visokih gorovij v Tadžiki SSR, 17. fizikalna enota za delo, 19. zaimmek, 20. priimek ustanovitelja madžarske KP (Bela), ustrelen 1939 v stalinski čistki, 23. kem. znak za aluminij, 25. kazalni zaimmek, 28. encim trebušne slinavke, ki razkroja škrob v sladkor, 29. dragoceno čutilo, 30. brezalkoholna pijača, 31. središče koroških Slovencev, 33. literarna zvrst, ki opisuje mimo preprosto življenje (dvoj.) 37. spremljevalec boga Dioniza, 38. dan iz starorimskega koledarja, 39. mesto v Romuniji, 40. naša TOZD v Kranju, 42. amer. filmski igralec (James), 44. debela palica, 45. strokovnjak za vina, 46. naša novomeška TOZD, 47. nekdanji turški velikaš, 49. puščavska tovorna žival, 52. izliv lojnice v koži, 53. makedonsko kolo, 54. usnje za kratke hlače, 55. žensko ime, 58. rimska boginja jeze, 60. drevesni plod, 62. Lovro Kuhar, 65. gora na Koroškem, 68. vrsta starih ladij na vesla in jadra, 70. kar sejemo pozno jeseni, 72. gorovje v Bolgariji, 73. ena izmed naših TOZD v Kranju, 74. vzdevek amer. predsednika Eisenhowerja, 76. španski vojskovodja in državnik za časa Karla V., 77. finančni direktor

ZP Iskra, 79. ime znane amer. filmske igralk, 80. zahodno nemška reka, 81. stik, stičišče, 82. kiparjeva stvaritev, 84. vrsta barve, 85. reka v BIZ, 86. žensko ime, 90. glavno mesto Grčije, 92. država v Indiji, 94. mesto v jugovzh. Turčiji, 95. plačilno sredstvo, 96. mariborska tovarna testenin, 97. obloga, oplata, 100. kem. znak za srebro, 101. veznik, 104. začetnici imena in priimka slov. skladatelja, mojstra samospevov (Mesec v izbi), 105. dva enaka soglasnika, 107. otok v Jadranskem morju, 108. islandska pripoved v prozi, 109. reka v vzh. Sibiriji, 111. organ vida, 113. del obraza, 115. pokriva stene, 118. del kolesa, 119. majhna raza, 120. moč, 122. mesto na jugovz. polotoka Arabija, 123. slov. partizanski komandant, 124. kazalni zaimmek, 125. cestno-prometni objekt, 127. osebni zaimmek, 128. ropotija, šara, 130. pamet, razum, 131. država v sr. Ameriki, 133. francoski fizik, 135. predhodnik Iskra Commerce, 136. noju podoben ptič neletalec, 138. človeška vrлина, 140. Lili Novy, 141. mesto v Alžiriji, 142. zapisek, 144. Elektronska industrija, 146. mlada kravica, 147. starorimski pozdrav, 148. reka na Peloponezu, 149. sovražnik železa, 152. kem. znak za erbij, 154. začetnici imena in priimka slov. pesnika (Nekoga moras imeti rad).

RAZPIS NAGRAD

Za pravilne rešitve današnje nagradne križanke smo pripravili naslednje nagrade:

1. nagrada 150 din
2. nagrada 100 din
5 nagrad po 50 din.

Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: Uredništvo „Iskra“, Ljubljana, Prešernova c. 27, najkasneje do ponedeljka, 6. decembra t. l., ko bomo v uredništvu izžrebali srečne dobitnike.